

Vogeltellingen in de Wilmkebreekpolder, 2022

De Commissie Natuur van de Vereniging tot Behoud van de Wilmkebreekpolder houdt gedurende het jaar bij welke vogels er in de polder verblijven en welke vogels tot broeden komen. Vanaf verschillende plaatsen rond de polder worden de aantallen geteld. De beste plaats voor het doen van waarnemingen is de hoge Landsmeerderdijk, waar je een mooi zicht hebt over een groot deel van de polder. Het aantal vogels, het aantal nesten, en het broedsucces worden zo goed mogelijk in kaart gebracht; de locatie van de nesten wordt op een plattegrond ingetekend.

Het verslag van de tellingen vindt u hieronder (laatste resultaten bovenaan). Door middel van deze verslagen wordt ook een eerste beeld geschetst van het broedsucces van de vogels in de polder. De volledige resultaten van de tellingen en een analyse van het weidevogelbroedseizoen 2022 zullen aan het eind van het jaar in het 'Jaarrapport 2022' bekend worden gemaakt.

Afsluitende vogeltelling op vrijdag 1 juli, 13:00u

Na een week met Hollands zomerweer en flinke buien afgelopen nacht hebben we vandaag, vrijdag 1 juli, op verschillende percelen ('Gele Weidje', '2^e Molenstuk' en 'Kleine Stukje') een inventarisatie uitgevoerd van de daar groeiende grassen en planten. Ook hebben we zo goed mogelijk een overzicht proberen te krijgen van de waterbeestjes in de sloten bij die percelen. De resultaten van deze inventarisaties zullen later, in het jaarrapport, bekend worden gemaakt.

Tegelijkertijd hebben we goed gekeken naar de nog resterende vogels in de polder. Het broedseizoen loopt ten einde en veel vogels hebben inmiddels, al dan niet met hun vliegvlugge jongen, de polder verlaten. Het gras en de overige planten in de polder worden steeds hoger, waardoor het minder aantrekkelijk wordt voor de vogels om te blijven. Ook zoeken veel vogels rustige gebieden op om hun versleten verenpak te gaan ruien.

In de afgelopen week zijn er weer veel waarnemingen doorgegeven. Op 27 juni meldt een buurtbewoner aan de Kadoelenweg dat een Merel-paar er uiteindelijk in is geslaagd om 2 jongen groot te brengen; ook meldt hij dat er veel rupsen van de Kleine Vos te vinden zijn op de Brandnetels op het talud van de Landsmeerderdijk; op 28 juni stuurt hij een foto in van een Witte Tijger (een nachtvlinder) op een plant in zijn tuin; op 28 juni wordt door een bewoner aan de Landsmeerderdijk melding gemaakt van een Grutto-paar met 3 halfwas jongen op perceel 'Kleine Schouwstuk'; een verrassende waarneming omdat tijdens de afgelopen telling van 26 juni nog slechts één paar werd gezien met een (bijna) vliegvlug jong; de dagen erna wordt het betreffende Grutto-paar regelmatig in de noordwesthoek van de polder in actie gezien tegen kuikenrovers zoals de Zwarte Kraai en, sinds kort ook, de Bruine Kiekendief; op 29 juni wordt het mannetje van de Bruine Kiekendief gezien (eerder kwam steeds het vrouwtje langs); op 1 juli wordt in de noordwesthoek een waakzame Tureluur gezien op een hekpaal.

Vandaag zien we in de noordwesthoek van de polder tijdens de inventarisatie op perceel 'Gele Weidje' een alarmerend Grutto-paar, een alarmerende Tureluur, een Scholekster-paar, een tweetal waakzame Kieviten op perceel 'Bouwland', en twee alarmerende Bergeenden-paren (in de nabije sloten zwemmen hun al vrij grote jongen, 4 en 7 stuks). Er lopen in dit deel van de polder dus nog jongen van Kievit, Grutto en Tureluur. Voor Grutto is dit het 2e paar met grote jongen. Het Grutto-paar met één vliegvlug jong, dat we vorige week nog zagen, heeft kennelijk de polder al verlaten. In de zuidhoek van de polder lijken nu vrijwel alle vogels weggetrokken te zijn. In de polder zit hier en daar nog een groepje Grauwe Ganzen met hun jongen; ook zijn er nog enkele Meerkoeten, Waterhoenen en plukjes Wilde Eenden en Krakeenden te vinden in de sloten. De drie jongen van het Nijlganzen-paar zijn nu bijna volgroeid en lopen met hun ouders op perceel 'Molenstuk'.

Boven het talud van de Landsmeerderdijk vliegen verschillende soorten vlinders. We zien Gehakkelde Aurelia, Atalanta, Bruin Zandoogje en Groot Koolwitje. Eerder zagen we in het gras van perceel '2^e Molenstuk' een prachtig blauw gekleurde Keizerlibel op een grashalm zitten.

Boven de polder vliegen veel Boerenzwaluwen met pas uitgevlogen jongen, we tellen er in totaal 17. De dichtstbijzijnde broedkolonie van de Boerenzwaluwen is te vinden in een open deel van de paardenmanege net buiten de snelwegring. Wat verder weg, bij de boerderij van boer Harry aan de van Beekstraat in Landsmeer, zit een grote kolonie Boerenzwaluwen in de stal van de dikbilkoeien. Bij een bezoek op 3 juli zien we nog enkele jongen in sommige van de vele nesten, maar de meeste jongen zijn al uitgevlogen. Onder de overstekende dakrand van het woonhuis zit een tiental nesten van de Huiszwaluw; hier wordt nog af en aan gevlogen, dus deze jongen zijn nog niet uitgevlogen.

Jonge Boerenzwaluwen in het nest (foto 3 juli 2022, Tom Jongeling)

Telling op zondag 26 juni, 13:00u

Na de buien van vorig weekeinde is de middagtemperatuur geleidelijk naar zo'n 30°C opgelopen, maar na een paar buien is het inmiddels weer afgekoeld. De drainage-greppels zijn door die regen wel goed vochtig geworden en op sommige plaatsen gevuld met water. Vandaag op de teldag, ligt de middagtemperatuur rond de 20°C en staat er een zwakke zuidwestelijke wind. Het is geheel bewolkt maar af en toe kan de zon er toch even doorheen piepen. Boven het talud van de Landsmeerderdijk vliegen verschillende vlindersoorten: Kleine Vos, Gehakkelde Aurelia, Bont Zandoogje en Groot Koolwitje. Het talud en de benedenberm van de dijk zijn na de begrazing door een kudde schapen in mei weer geheel begroeid geraakt, nu voornamelijk door gras. Slechts op enkele plaatsen is de Brandnetel opnieuw opgeschoten. De begrazing door schapen lijkt dus een positief effect te hebben op de vegetatie: minder Fluitenkruid en Brandnetel en meer gras. We zien ook enkele kruiden tussen het gras. De resultaten van de telling zijn als volgt:

Kievit 6; j = 3+3	Krakeend ca. 30 (a + j)	Blauwe Reiger 6	
Grutto 2; j = 1	Wilde Eend 8; j = 21		
Tureluur 2		Lepelaar 1; j = 1	Ekster 8 (a + j)
Scholekster 4; n = 1			
	Bergeend 7; j = 8	Witgat 2	Visdief 1
Meerkoet 12; j = 1	Nijlgans 2; j = 3	Spreeuw ca 100 (a + j)	
Waterhoen 4; j = 1	Grauwe Gans ca. 150 (a + j)	Boerenzwaluw 6; j = 5	

Opm.: n = bezet nest; j = jong; a = adult

Andere waarnemingen deze week: Op 18 juni wordt gemeld dat de Zwanenbloem in de sloten in bloei begint te komen; er worden veel jonge Huismussen gezien in de tuinen aan de Kadoelenweg; op 21 juni wordt waargenomen dat het groepje jonge koeien op perceel 'Achterdijk' een Grauwe Gans heeft omsingeld; de gans lijkt door de koeien te zijn verwond; op 22 juni worden waakzame Grutto's gezien op perceel 'Kleine Schouwstuk'; op 23 juni wordt gezien dat een Blauwe Reiger het laatste kuiken van een Wilde Eend grijpt en opeet; op 23 juni en volgende dagen worden verschillende meldingen gedaan van een Kiekendief die boven het noordwestelijke deel van de polder jaagt: hij wordt steeds fel op zijn huid gezeten door Grutto's, Kieviten en kraaien.

Deze morgen zien we de Kiekendief ook op jacht boven de polder: het is een vrouwtje van de Bruine Kiekendief. In de karakteristieke kiekendievenhouding zweeft zij boven het land en speurt nauwgezet naar een geschikte prooi, zoals een jonge weidevogel. Het wordt haar echter niet gemakkelijk gemaakt: het Grutto-paar dat daar met één jong rond loopt doet steeds uitvallen naar haar en wordt daarbij geholpen door een viertal Kieviten, enkele Kauwen en zelfs een Bergeenden-paar dat jongen in de sloot heeft zwemmen. Na enige tijd geeft de Kiekendief het op en wint, al cirkelend, aan hoogte en zweeft de polder uit richting Waterland.

Het jong van de Grutto's is al flink groot: we zien hem langs de sloot staan, waar hij zijn verenpak op orde brengt. Beide ouders staan in de buurt op de uitkijk en houden de kraaien op afstand. Het zal niet lang meer duren voordat het jong kan vliegen.

Het aantal adulte Kieviten in de polder is inmiddels sterk gedaald: we zien er nog 6. Bij die Kieviten krijgen we in totaal 3 kuikens in beeld, ze zijn ca. 2 weken oud. Vorige week zagen we meer oudervogels met kuikens lopen; waarschijnlijk zijn bij deze tweede broedpoging inmiddels ook weer veel kuikens gepredeerd. Op perceel 'Gele Weidje' zitten 3 juveniele Kieviten, waarschijnlijk van de eerste broedronde.

Er zijn inmiddels ook minder Tureluurs in de polder: we zien er nog 2. De Tureluurs hebben dit jaar, ondanks de sterke predatie, een aantal jongen groot weten te brengen. De Scholeksters, we tellen er 4 vandaag, zijn tot nu toe zonder jongen gebleven; wel zien we opnieuw een Scholekster op het nest zitten. De komende week zouden de eieren uit kunnen komen.

Scholekster (foto: bewegingscamera, 17 juni 2022)

Er komen de laatste tijd steeds meer vrouwtjes Wilde Eend tevoorschijn met kleine kuikentjes. We zien vandaag 4 moedereenden met in totaal 21 kuikens. Het aantal Grauwe Ganzen neemt nu gestaag af: de jongen die inmiddels kunnen vliegen zijn samen met de ouders de wijde wereld ingetrokken, waarschijnlijk voorlopig echter niet verder dan het nabije Waterland.

Vandaag vliegt er een grote groep Boerenzwaluwen boven de polder. Er zitten veel jongen bij; regelmatig gaan die op een rijtje op een hek zitten waar ze door de ouders worden verwend met vers gevangen insecten. Deze Boerenzwaluwen zijn waarschijnlijk afkomstig van de broedkolonie in de paardenmanege net buiten de ring A10. Opvallend is ook het grote aantal jonge Spreeuwen in de polder. Boven de sloten vliegt een Visdiefje. Een bijzondere waarneming vandaag is de aanwezigheid van 2 Witgatjes langs de oever van één van de sloten.

Later in de middag loopt er een Lepelaar met een groot jong achter zich aan door de polder. Het jong bedelt voortdurend om voedsel.

De bewegingscamera bij perceel 'Hofstede' heeft in de afgelopen week een bijzondere vogel gefotografeerd: een bonte Kauw. Een 'speling' van de natuur?

Kauw met veel witte onderdelen in zijn verenpak (foto: bewegingscamera, 19 juni 2022)

Telling op zaterdag 18 juni, 14:00u

We hebben een droge week met zwakke wind en steeds verder oplopende temperaturen achter de rug. Er staat hier en daar nog wat water in de drainage-greppels, maar dat water verdampst nu snel. Voor de jonge weidevogels zou het prettig zijn wanneer er een paar flinke buien gaan vallen, want dan blijft de grond rond de greppels lekker zacht en zijn de wurmen beter bereikbaar. Vannacht al worden die buien verwacht en koelt het af naar 'normale' temperaturen.

Vandaag op de teldag, ligt de middagtemperatuur rond de 26°C en er staat een zwakke noordelijke wind. Het is zonnig maar de hoge sluierbewolking wordt gedurende de telling wel dikker. Een Blauwe Reiger koelt zichzelf af door met gespreide vleugels en de borst ondergedompeld in het water te gaan staan. De resultaten van de telling zijn als volgt:

Kievit 17; j = 6+4; n = 1	Krakeend 30; j = 6	Blauwe Reiger 5	Zwarte Kraai 6
Grutto 4; j = 1	Wilde Eend 14; j = 12		Kauw 14
Tureluur 7; j = 4			Ekster 5
Scholekster 1; n = 1			

	Bergeend 8; j = 12	Witte Kwikstaart 1	Visdief 2
Meerkoet 6	Nijlgans 3; j = 3		Kleine Mantelmeeuw 2
Waterhoen 7	Grauwe Gans ca. 150 (a + j)		

Opm.: n = bezet nest; j = jong; a = adult

Andere waarnemingen deze week: Op 13 juni wordt op perceel 'Kleine Stukje' een Kievit-kuiken gezien bij een met water gevulde greppel; bij de manege nabij de IJdoornlaan wordt een Waterhoen gezien met 4 kuikens; op 16 juni wordt een vrouwtje Wilde Eend gezien met 8 kuikens in de sloot bij perceel 'Stuk Achterhuis'; in een gezamenlijke actie jagen 2 Grutto's en 2 Kieviten een tweetal Zwarte Kraaien weg van de middensloot ter hoogte van percelen 'Anderhalf Morgen' en 'Weidstuk'; in een tuin aan de Kadoelenweg wordt een Kolibrie-vlinder gefotografeerd en worden enkele Groene Stinkwantsen gezien; op perceel 'Molenstuk' wordt een Lepelaar waargenomen; deze Lepelaar komt de dagen daarna vaker langs; op het ingestuurde filmpje van de Lepelaar lopen ook het Nijlganzenpaar en hun 3 al grote jongen door het beeld; op 17 juni wordt een groep Gierzwaluwen gezien boven de polder; regelmatig worden deze week de Grutto's gehoord als ze contact onderhouden met het kuiken of wanneer ze een kraai verjagen; inmiddels is ook duidelijk geworden dat de twee kuikens van het Ooievaar-koppel aan de Kadoelenweg het niet hebben gered.

Vandaag zien we het Grutto-paar met een enkel, al flink groot jong lopen langs de sloot tussen percelen 'Weidstuk' en 'Anderhalf Morgen'. Het jong ziet er wat modderig uit, kennelijk loopt hij ook met veel plezier op de slijkgaten in de ondiepe sloot. Na enige tijd voegen de twee andere Grutto's van de polder zich bij hen. Meer dan deze vier adulte Grutto's zien we niet.

We tellen vandaag 17 adulte Kieviten en krijgen in totaal 6 kleine kuikens in de kijker, allemaal in de hooilanden. Op perceel 'Gele Weidje' zitten 4 opgeschoten jonge Kieviten van dit jaar. Er zit nog steeds één Kievit op het nest; de eieren zullen waarschijnlijk komende week uitkomen.

We zien in totaal 7 Tureluurs lopen met in hun nabijheid 4 al vrij grote jongen. Deze jongen kunnen vliegen en zijn zelfstandig op zoek naar voedsel in de slootkanten.

De Scholekster die we vorige week diep weggedoken als in broedhouding op de grond zagen zitten, zit nog steeds op dezelfde plaats. Dit is een serieus broedgeval, maar wel erg laat in het seizoen.

Andere Scholeksters zien we niet tijdens de telling, maar we weten dat ze regelmatig uitstapjes ondernemen naar het nabije Waterland.

De Waterhoenen in de polder hebben minimaal 1 jong groot weten te krijgen: het jong is gefotografeerd toen het langs de bewegingscamera bij perceel 'Hofstee' liep. Of de Meerkoeten daar ook in zijn geslaagd is twijfelachtig; we hebben geen enkele maal een groot jong gezien. De Wilde Eenden en de Krakeenden slagen daar uiteindelijk wel in, na veel verlies aan kuikens. Ook de Bergeenden krijgen wel jongen groot. Vandaag zien we 8 adulte vogels met in totaal 12 kuikens (er zijn inmiddels wel enkele kuikens gesneuveld).

Jonge Waterhoen (foto: bewegingscamera, 16 juni 2022)

We zien ook weer even een Witte Kwikstaart. Waarschijnlijk hebben de Witte Kwikstaarten ergens in de buurt gebroed, mogelijk onder de dakpannen van een huis. Boven de sloten vliegen twee Visdiefjes: die zijn op zoek naar kleine visjes. Ook zweven er twee Mantelmeeuwen boven de polder; ze zoeken vooral de sloten af op hun speurtocht naar kleine eendenkuikens.

Het aantal Grauwe Ganzen begint nu gestaag af te nemen. Een flink deel van de vogels dat in de polder heeft gebroed, is inmiddels met vliegende jongen en al de polder uitgetrokken.

Telling op zondag 12 juni, 10:00u

In de afgelopen week was het lekker voorjaarsweer, met aangename temperaturen en af en toe een buitje. Vandaag, aan het begin van de telling, ligt de temperatuur nog rond de 17°C maar loopt dan op tot ca. 19°C. Er staat een zwakke westelijke wind. In de sloot langs Klein Kadoelen zijn de Brasems aan het paaien; het gaat er wild aan toe. Uit de kwelsloot langs de Landsmeerderdijk komt overal het gekwaak van de groene kikker (Meerkikker). De resultaten van de telling zijn als volgt:

Kievit 32; j = 8+12; n = 2	Krakeend 33 (24 in grote groep)	Blauwe Reiger 5	Zwarte Kraai 8
Grutto 4; j = 1	Wilde Eend 17; j = 2		Kauw 10
Tureluur 11; j = 2		Ooievaar 1	Ekster 1
Scholekster 5	Aalscholver 1		
	Bergeend 8; j = 13	Witte Kwikstaart 1	
Meerkoet 9	Nijlgans 4; j = 3	Boerenwaluw 6	
Waterhoen 5	Grauwe Gans ca. 250 (a + j)		

Opm.: n = bezet nest; j = jong; a = adult

Andere waarnemingen deze week: Op 5 juni wordt een Bergeenden-paar gezien met 10 kuikens in de sloot tussen percelen '2^e Molenstuk' en 'Gele Weidje'; een bewoner van de Stoombootweg stuurt een foto van een bloeiende Rietorchis op perceel 'Grote Schouwstuk'; een andere bewoner van de Stoombootweg hoort op 6 juni veel rumoer boven perceel 'Kleine Schouwstuk': er vliegen 6 Tureluurs, 1 Grutto en 2 Kieviten in de lucht; in een tuin aan de Kadoelenweg wordt de Grote Keizerlibel gefotografeerd, in een tuin aan de Stoombootweg een Oeverlibel; vanaf de Kadoelenweg wordt een waakzaam Grutto-paar gesignaleerd langs de middensloot ter hoogte van perceel 'Anderhalf Morgen'; op 7 juni wordt, net als twee weken geleden, een grote vlucht Aalscholers

gezien van enkele honderden vogels groot op weg naar Waterland; op het vochtige perceel 'Gele Weidje' worden 2 Grutto's met een jong, 1 Tureluur en twee Kievit-paren gezien: een overvliegende Kleine Mantelmeeuw wordt gezamenlijk weggejaagd en even later ondergaat een Zwarte Kraai hetzelfde lot; 's avonds wordt een groep van 7 Gierzwaluwen boven de polder gezien; op 8 juni wordt vanaf de dijk een tweetal Grutto's gezien bij de middensloot ter hoogte van perceel 'Kleine Stukje'; later in de week worden die waakzame Grutto's regelmatig gezien ter hoogte van perceel 'Anderhalf Morgen'; op 9 juni wordt het Nijlganzenpaar gezien met de 3 inmiddels al vrij grote jongen; in een tuin aan het Jacob Groenplantsoen wordt een Grote Kommazweefvlieg gefotografeerd; op 10 juni komt een grote groep van zo'n 50 Zwarte Kraaien bij elkaar op perceel 'Molenstuk'; op 11 juni worden verschillende waarnemingen gedaan van een groep van ca. 10 Kieviten die indringers als Zwarte Kraai en Blauwe Reiger verjaagt; uit drone-beelden blijkt op 12 juni dat het Ooievaar-stel aan de Kadoelenweg 2 jongen heeft, wonderlijk eigenlijk dat het gelukt is om de eieren uit te broeden, het takkennest zag er aanvankelijk zeer fragiel en klein uit.

De doorgegeven waarnemingen maken duidelijk dat er in ieder geval 1 Grutto-paar is met één of meer jongen en dat er verschillende Kievit-paren zijn met kleine kuikens.

Bij de telling vandaag krijgen we op perceel 'Rijstuk' het betreffende Grutto-paar in beeld: heel even is een ongeveer twee weken oud jong te zien; het verdwijnt weer snel tussen het hoog opgaande gras. In de buurt lopen twee andere adulte Grutto's (waarvan één foeragerend in een sloot en de ander op het land).

We tellen in totaal 32 adulte Kieviten (6 meer dan vorige week!), verspreid over de hooilandpercelen en de beweide percelen. Op verschillende plaatsen zien we piepkleine kuikens lopen in de greppels; ze lijken niet ouder dan een paar dagen tot een week te zijn. De tweede broedpoging van al deze Kieviten lijkt dus vooralsnog succes op te gaan leveren. Overigens zien we op perceel 'Gele Weidje' ook een groep van 12 jonge Kieviten bij elkaar zitten. Ook de eerste broedpoging van een aantal Kievit-paren blijkt dus succesvol te zijn geweest.

Er zijn eveneens nog verschillende Tureluur-stellen in de polder. We tellen in totaal 11 adulte vogels en, foeragerend in de sloot, 2 grote jongen. Kleine Tureluur-kuikens zien we niet in de inmiddels hoog opgaande begroeiing. De Scholeksters, we zien er 5, lijken dit jaar geen jongen meer te krijgen. Wel zien we op perceel 'Weidstuk' een Scholekster diep weggedoken, als in broedhouding, op de grond zitten.

Al met al zijn we met deze waarnemingen weer wat positiever gestemd dan in de afgelopen weken!

Waakzame grutto op paal bij middensloot (foto: Tom Jongeling, 9 juni 2022)

Telling op zaterdag 4 juni, 14:00u

Na de koude dagen aan het begin van de afgelopen week is de temperatuur geleidelijk omhoog gegaan naar een ongeveer normale waarde voor de tijd van het jaar. Er is niet veel regen meer gevallen. Wel stond er steeds een flinke wind vanuit noordelijke richting. Op perceel 'Grote Schouwstuk' staan de Rietorchissen nu volop in bloei en op alle hooilandpercelen bloeit de Grote Ratelaar uitbundig. Vanaf de Landsmeerderdijk zijn de vogels door de opgaande begroeiing minder goed te zien. Maar de Kieviten die op de uitkijk staan, willen ruim uitzicht en zijn daarom vooral te vinden langs de drainage-greppels waar de begroeiing nog lekker laag is; ze laten zich daardoor toch goed tellen. De kwelsloot langs de dijk begint dicht te groeien met flap, een draadalg die het water in de zone nabij het wateroppervlak geheel doorwoekert met een fijn, dichtvertakt netwerk van groene sliertjes. Hierdoor krijgt al het andere aquatische leven het moeilijk. De reden voor deze uitbundige algengroei in de kwelsloot is niet duidelijk; mogelijk zijn bij de baggerwerkzaamheden vorig jaar zomer veel meststoffen (fosfaten) vrij gekomen. De Geelbuikschildpad, die vandaag op de oever van de kwelsloot ligt te dommelen, heeft er waarschijnlijk niet veel hinder van.

Tijdens de telling vandaag is het bewolkt, maar de zon laat zich ook af en toe zien. De temperatuur ligt rond de 20°C en er staat een krachtige noordoostelijke wind. De resultaten van de telling zijn als volgt:

Kievit 26; n = 2; j = 1	Krakeend 15; j = 10	Blauwe Reiger 4	Zwarte Kraai 12
Grutto 0 !	Wilde Eend 5; j = 1		Kauw 14
Tureluur 8; j = 2			Ekster 2
Scholekster 5	Aalscholver ca. 20 (in de lucht)		
	Bergeend 6; j = 16		
Meerkoet 6	Nijlgans 2; j = 3?		Kleine Mantelmeeuw 2
Waterhoen 3	Gauwe Gans ca. 150; j = ca. 230		

Opm.: n = bezet nest; j = jong; a = adult

Andere waarnemingen deze week: Op 29 mei meldt een buurtgenoot dat in zijn tuin aan de Kadoelenweg jonge Koolmezen zijn uitgevlogen, dat de Merel jongen heeft, de Winterkoning aan een 2° nest is begonnen en bij de overburen de jongen van de Grote Bonte Specht zijn uitgevlogen; diezelfde buurtgenoot ziet op 31 mei een groep van ca. 30 Staartmezen in zijn tuin; in een tuin aan de Kadoelenweg komt iedere dag een groep van 25 à 30 Huismussen (met veel jongen) langs om te eten van het zaad in de zaadsilo; door een buurtgenoot van de Stoombootweg wordt op 2 juni gemeld dat op perceel 'Kleine Schouwstuk' Grutto's actief de kraaien verjagen.

Vandaag, op de teldag, zien we echter geen Grutto's meer. Vandaag zouden de jonge Grutto's, die de afgelopen weken fanatiek werden beschermd door een ouderpaar, ca. 4 weken oud zijn geweest en mogelijk al enigszins vliegvlug. Maar of ze al met de ouders mee zouden kunnen vliegen, de polder uit, is evenwel de vraag. Hebben de Grutto-jongen het gered? In ieder geval lijken de andere Grutto's vertrokken te zijn uit de polder.

Het aantal Kieviten in de polder is nog ongeveer even groot als vorige week (26 om 29). Ze zijn alert en houden de boel scherp in de gaten; wanneer kraaiachtigen in de buurt komen jagen ze die onmiddellijk weg. Het lijkt er op dat de predatiedruk wat afneemt, mogelijk kunnen de kraaien intussen voldoende ander voedsel vinden. Zo heeft de bewegingscamera bij perceel 'Hofstee' foto's gemaakt van kraaien die een kadaver van een jonge Gauwe Gans aanvreten.

Zwarte Kraai eet van een kadaver van een halfwas jong van de Grauwe Gans (foto: bewegingscamera, 1 juni 2022)

Op perceel 'Stuk Achterhuis' loopt vandaag een bijna volgroeid Kievit-jong; dit moet een overlever van de eerste broedperiode zijn. Er zitten ook nog twee Kieviten op het nest.

We zien op verschillende plaatsen Tureluurs foerageren in de ondiepe dwarssloten. Bij één stel lopen twee al bijna volgroeide jongen. Goed om te zien dat die Tureluurs het gered hebben. Het totale aantal Tureluurs in de polder is inmiddels wel gedaald (we zien vandaag 8 adulte vogels). Dit geldt ook voor de Scholeksters: begonnen we het seizoen met vijf broedparen, vandaag zien we nog maar 5 adulte vogels, en geen enkel jong. In het nabije Waterland, net buiten de ring, zit overigens wel een flinke groep Scholeksters (we zagen 8 adulte vogels op 5 juni) en ook een groot aantal Kieviten (zeker 25 vogels waaronder enkele vliegvlugge jongen). Waarschijnlijk zitten hier ook vogels tussen die afkomstig zijn uit de Wilmkebreepolder.

Het aantal Meerkoeten en Waterhoenen in de polder loopt gestaag terug. We ontdekken geen jongen bij de oudervogels. Wel hebben vandaag 2 vrouwtjes Krakeend jongen bij zich, elk 5. Die Krakeenden hebben gewacht met broeden totdat de begroeiing hoog genoeg was om een nest in te kunnen verstoppen. De Wilde Eend vertoont zich ook regelmatig met jongen (vandaag zien we een moedereend met één jong), maar vrijwel altijd 'verdwijnen' de kuikens voordat ze volgroeid zijn. De bewegingscamera bij perceel 'Hofstee' heeft de afgelopen week tweemaal een vrouwtje Wilde Eend gefotografeerd, één vrouwtje met één jong en een tweede vrouwtje met twee jongen. De camera heeft deze week overigens ook een Bergeend met 6 kleine kuikens op de foto gezet. Vandaag zien we een tweede Bergeend-paar met in totaal 10 jongen.

Bergeend met 6 kuikens (foto: bewegingscamera, 28 mei 2022)

Het Nijlgezen-paar is nog in de polder maar vanwege de hoge begroeiing kunnen we niet zien of de 3 jongen nog leven. De vele jongen van de Grauwe Gans hebben zich met ouders, ooms en tantes in twee grote groepen verzameld en groeien als kool; een groot deel van de jongen heeft al bijna volledig ontwikkelde vleugels met lange vliegpennen en begint de eerste vlieg oefeningen te doen. Nog even en de eerste jonge ganzen gaan met hun ouders de polder verlaten.

Tijdens de telling vliegt een grote groep Aalscholvers (ca. 20) over de polder, maar de groep strijkt niet neer op het water.

Telling op maandag 30 mei, 14:30u

De afgelopen week is er regelmatig een bui(tje) gevallen, waardoor de plantengroei in de polder nu goed op gang is gekomen. De middagtemperatuur is geleidelijk omlaag gegaan naar een waarde die ondergemiddeld is voor de tijd van het jaar. Desondanks komen er wel steeds meer insecten tevoorschijn (goed voor de vogelkuikens). De Grote Ratelaar bloeit uitbundig in alle hooiland-percelen. Op perceel 'Grote Schouwstuk' beginnen de eerste Rietorchissen in bloei te komen. Het Goudknopje (een laag, geelbloeiend plantje) laat zich ook weer zien in één van de greppels van perceel 'Rijststuk'.

Tijdens de telling vandaag is het geheel bewolkt, ligt de temperatuur rond de 15°C en staat er een zwakke noordwestelijke wind. De resultaten van de telling zijn als volgt:

Kievit 29; n = 4	Krakeend 20	Blauwe Reiger 2	Zwarte Kraai 12
Grutto 4; j = ?	Wilde Eend 18; j = 5	Ooievaar1	Kauw 16
Tureluur 11; j = ?			Ekster 2
Scholekster 5	Aalscholver 1	Boerenwaluw 1	
	Bergeend 7; j = 12		
Meerkoet 12	Nijlgans 2; j = 3	Spreeuw ca. 30, veel jongen	
Waterhoen 9	Grauwe Gans 153; j = 228	Houtduif ca. 20	

Opm.: n = bezet nest; j = jong

Boven het talud van de Landsmeerderdijk vliegen twee Kleine Vossen. Andere waarnemingen deze week: Op 25 mei wordt een zeer grote groep (een paar honderd) Aalscholvers gezien boven de

polder; ze cirkelen een beetje rond en gaan dan verder noordwaarts, richting Waterland; het is onduidelijk wat de groep bewogen heeft om massaal op de wieken te gaan; de gehele week worden er waarnemingen gedaan van Kieviten, Grutto's en Tureluurs die Zwarte Kraaien en Kauwen verjagen, kennelijk zijn er nog eieren en kuikens te verdedigen.

Vandaag, op de teldag, zien we in totaal 4 Grutto's. Eén Grutto probeert minutenlang een opdringerige Zwarte Kraai te verjagen bij de middensloot, maar slaagt daar niet echt in. Dit fanatieke gedrag van de Grutto kan maar één ding betekenen: er lopen Grutto-kuikens langs de oever. We krijgen die kuikens overigens niet in beeld.

We tellen 29 Kieviten, waarvan 4 op een nest; dit is aanzienlijk minder dan vorige week, toen zagen we nog 45 Kieviten, waarvan 11 op het nest. We krijgen geen enkel kuiken in de kijker. Door de hoog opgaande Grote Ratelaar zien we mogelijk een paar vogels over het hoofd, maar het is wel duidelijk dat de polder leeg begint te lopen. Gisteren zagen we tijdens een wandeling in het nabije Waterland enkele Kieviten in een kruidenrijk weiland met nog niet al te hoog gras; dit weiland is enige tijd geleden beweide geweest. Eén Kievit zat op een nest. Mogelijk gaat het hier om Kieviten die hier een tweede broedpoging wagen nadat ze weggetrokken zijn uit de Wilmkebreekpolder.

We zien vandaag in totaal 11 Tureluurs, bijna allemaal foeragerend op de oevers van de dwarssloten. We krijgen geen Tureluur-kuikens in beeld.

Het aantal Scholeksters in de polder is inmiddels flink afgenomen. We zien nog één paartje, dat gedrag vertoont alsof er jongen in de buurt verstopt zitten. Later in de middag vliegen er 3 Scholeksters luid roepend over onze hoofden, terug naar de polder.

Grote groep Aalscholvers op weg naar Waterland (foto: Pieter Divendal, 25 mei 2022)

Eén van de weinig overgebleven Kieviten in de polder (foto: bewegingscamera, 26 mei 2022)

Van alle watervogels lijken de Krakeenden het geduldigst te zijn: ze zwemmen en lopen nog steeds paarsgewijs in de polder, wachtend op de ideale omstandigheden voor het maken van een nest in hoog opgaande (oever)begroeiing. Er zwemmen vandaag 2 vrouwtjes Wilde Eend met in totaal 5 kuikens. We zien een paartje Bergeend met 10 kuikens (overgestoken naar de polder vanuit Zijkanaal I, waar vorige week een paar met 10 jongen werd gezien?), en een tweede paar met 2 en mogelijk meer kuikens (ze zwemmen deels uit het zicht). Het totale aantal Bergeenden in de polder (7 adulte vogels) is overigens lager dan in de afgelopen weken. Het aantal Meerkoeten en Waterhoenen begint ook af te nemen. Ze zijn tot nu toe niet erg succesvol geweest met de voortplanting.

Eén van de twee broedende Ooievaars van de Kadoelenweg vliegt in lengterichting over de polder. Het is het vrouwtje (herkenbaar aan haar smerige buikveren). Er lijken bij de Ooievaars nog geen jongen uit het ei gekropen te zijn.

Boven de polder foerageert een enkele Boerenzwaluw. Ook vliegt er een Aalscholver over, die even later in de middensloot landt. Op veel plaatsen scharrelen Spreeuwen rond met hun pas uitgevlogen, bewegelijke jongen. Luid roepend proberen ze bij vader of moeder een insect of wurmpje af te troggelen.

Telling op maandag 23 mei, 13:00u

Eindelijk is er de afgelopen dagen dan toch een flinke hoeveelheid regen op de droge grond in de Wilmkebreekpolder gevallen. De kleiige bodem begon al grote droogtescheuren te vertonen. Zelfs in perceel 'Grote Schouwstuk' waar de bovenlaag van de bodem bestaat uit veen, waren die scheuren te zien. De regen is gelukkig niet in de vorm van kortdurende hevige onweersbuien gevallen. Bij langer durende buien met een geringere intensiteit dringt het regenwater beter in de bodem door. Het gras en ook de kruiden lijken op de regen te hebben gewacht: plotseling schieten alle planten de grond uit. Over de hooilandpercelen ligt inmiddels een gele gloed van de in bloei gekomen Grote Ratelaar. De hogere begroeiing maakt waarneming van de vogels en hun kuikens vanaf de Landsmeerderdijk wel een stuk moeilijker.

De schapen die de afgelopen week de planten op het dijktaalud en de benedenberm hebben afgegraasd, zijn weer naar een andere plek verplaatst. Een Kleine Vos (vlinder) zit op de afgebeten stengels van de Brandnetel.

Nu de grasgroei doorzet hebben de schapen in de polder met hun lammeren het goed naar de zin. Vooral de lammetjes vermaken zich prima met elkaar.

Speelse lammetjes (foto: bewegingscamera, 17 mei 2022)

Tijdens de telling vandaag is het zonnig, ligt de temperatuur rond de 20°C en staat er een zwakke westelijke wind. De resultaten van de telling zijn als volgt:

Kievit 45; n = 11; j = 2	Krakeend 14	Blauwe Reiger 2	Zwarte Kraai 11
Grutto 5; j = ?	Wilde Eend 33; j = 15		Kauw 22
Tureluur 12; j = 2? (min. 1)			Ekster 6
Scholekster 13		Gierzwaluw 3	
	Bergeend 17; j = 16		
Meerkoet 17; j = 1	Nijlgans 6; j = 3		
Waterhoen 10	Grauwe Gans 123; j = 216	Houtduif 26	

Opm.: n = bezet nest; j = jong

Andere waarnemingen deze week: Op 20 mei worden in een tuin aan de Kadoelenweg veel Huismussen met jongen gezien, een groep van in totaal 25 vogels; ze komen hier regelmatig langs om zich te goed te doen aan het vogelzaad in de silo; ook vliegen er Koolmezen met jongen; op 21 mei wordt in een tuin aan de Stoombootweg een Bergeend gezien met 6 pas uit het ei gekropen kuikens; ze worden belangstellend gevolgd door een paar Huiskatten maar weten ongedeed de polder te bereiken; op 22 mei maakt een buurtgenoot enkele foto's van een Wilde Eend met kuikens.

Vandaag, op de teldag, krijgen we 5 Grutto's te zien: een slapend vrouwtje op perceel 'Weidstuk', een actief paar foeragerend in de slootkanten bij perceel 'Rijstuk', en een paar langs de middensloot op perceel 'Kleine Schouwstuk'. Dit paar is niet erg waakzaam: het mannetje staat met zijn kop in de veren op een paaltje en het vrouwtje zoekt voedsel in de slootkant. We krijgen geen jonge Grutto's in beeld. Het lijkt erop dat de vier kuikens van vorige week òf diep verstopt zitten òf verdwenen zijn. We tellen in totaal 45 adulte Kieviten (vorige week 66), waarvan 11 (vorige week 24) op een nest. Mogelijk hebben we door de langere begroeiing enkele nesten gemist, maar de tendens is duidelijk: het aantal Kieviten in de polder neemt met het vorderen van het seizoen gestaag af. Verrassend is wel dat we twee piepkleine kuikens zien lopen in een greppel van perceel 'Bouwland'. Er zitten hier vaak Zwarte Kraaien en Kauwen, dus het is de vraag hoe lang deze kuikens zullen overleven. We zien vandaag meer Tureluurs dan vorige week (nu 12, vorige week 7). Ook lijken bij minimaal 3 Tureluur-paren kuikens in het hoge gras te lopen. Bij het repareren van het schrikdraad langs perceel

‘Kleine Schouwstuk’ deze week zagen we daar een alarmerend paar, waarschijnlijk met jongen, voor ons weg vliegen.

Er zijn vandaag veel Scholeksters in de polder, bijna allemaal paren. Maar we zien geen kuikens.

Er zijn weer Wilde Eenden met kuikens in de polder, één moedereend met 9 kuikens, een tweede moedereend met 6 kuikens. De Krakeenden-paren lijken nog geen aanstalten te maken om te gaan broeden. De mannetjes beginnen al de mooie veren van het prachtkleed te verliezen.

Er zijn nog steeds veel Meerkoeten in de polder; we zien er in totaal 17 en bij één stel zwemt een jong. Waterhoenen zijn er ook nog, maar tot nu toe lijken alle broedpogingen van dit kleine ‘kipje’ op een mislukking te zijn uitgedraaid.

In de middensloot zwemt het eerste Bergeenden-paar van dit seizoen met kuikens; het zijn er 6.

Waarschijnlijk is dit het paar dat de afgelopen week door een buurtgenoot in de tuin werd gezien.

Van een andere buurtgenoot horen we dat een Bergeenden-paar met 10 kuikens op Zijkanaal I zwemt. Hopelijk klimmen ze de dijk over naar de polder: de foerageercondities zijn daar beter.

Bij de Grauwe Gans tellen we het hoge aantal van 216 kuikens op 123 adulte vogels. De meeste jongen zijn al behoorlijk groot, maar er lopen ook wat late, veel kleinere kuikentjes tussen. De ganzen hebben zich in een aantal grote groepen verzameld. Het Nijlganzen-paar heeft nog steeds 3 jongen.

Boven de polder vliegt een drietal Gierzwaluwen. Vandaag geen spoor van Witte Kwikstaarten en Boerenzwaluwen.

Telling op zaterdag 14 mei, 14:00u

De afgelopen week is er opnieuw geen regen gevallen. Hoewel het slootpeil in de Wilmkebreek-polder sinds ruim een week iets boven het normale hoogste waterpeil (het bewakingspeil) staat, is de bodem nog steeds erg droog en hard. Volgende week zal de temperatuur naar verwachting eerst stijgen; in de 2^e helft van de week wordt afkoeling met flinke onweersbuien verwacht. Hopelijk valt er ook in de polder veel regen. Boer Harry heeft afgelopen week de ‘oude’ stier en een stierkalf (van vorig jaar) op perceel ‘Bouwland’ gezet. Het Hoogheemraadschap HHNK heeft net als in voorgaande jaren, schapen ingezet om de begroeiing op het dijktafud en de benedenberm te lijf te gaan.

Tijdens de telling vandaag is het zonnig, ligt de temperatuur rond de 20°C en staat er een zwakke westelijke wind. De resultaten van de telling zijn als volgt:

Kievit 66; n = 24; j = 2	Krakeend 16	Blauwe Reiger 2	Zwarte Kraai 14
Grutto 6; j = ?	Wilde Eend 15		Kauw 19
Tureluur 7			Ekster 8
Scholekster 6		Boerenzwaluw 2	
	Bergeend 17		
Meerkoet 12	Nijlgans 3; j = 3	Spreeuw ca. 30	
Waterhoen 7; n = 1	Grauwe Gans 126; j = 152	Houtduif ca. 30	Kleine Mantelmeeuw 3

Opm.: n = bezet nest; j = jong

Andere waarnemingen deze week: Op 8 mei wordt door een buurtgenoot op perceel ‘Kleine Schouwstuk’ één Kievit-jong gezien, dat al kan vliegen (de Kievit-kuikens zijn na ca. 8 weken vliegvlug); op 9 mei meldt dezelfde buurtgenoot dat op perceel ‘Kleine Schouwstuk’ een Grutto-paar loopt met vier kleine kuikens; op 11 mei worden twee Vissieffjes waargenomen op een hek naast de centrale langssloot; op 15 mei wordt, jammer toch weer, een zwarte kat gezien op perceel ‘2^e Molenstuk’; op 16 mei wordt een filmpje gemaakt van het nestelende Ooievaars-paar in de Plataan aan het begin van de Kadoelenweg op het moment dat het paar bezoek krijgt van een ander Ooievaars-paar; in de tuin van een huis aan het Wilmkebreekpad wordt een Paapje gefotografeerd (een unicum; deze soort is volgens de website www.waarneming.nl nog niet eerder waargenomen in

de polder en de directe omgeving); in dezelfde tuin wordt een Grote Bonte Specht gefotografeerd; deze wordt later ook in een tuin aan de Kadoelenweg gezien.

Paapje (foto: Martie Vink, 16 mei 2022)

Vandaag, op de teldag, zien we 4 'losse' Grutto's (zonder jongen) en een Grutto-paar bij de middensloot dat zeer waakzaam is en de zich daar opdringende Zwarte Kraaien fel verjaagt. Het is duidelijk dat dit paar één of meer kuikens te verdedigen heeft. Die kuikens zijn in de zachte slootkant waarschijnlijk naar voedsel aan het zoeken. Vanaf onze standplaats op de Landsmeerderdijk kunnen we ze niet zien. Dit Grutto-paar is afgelopen week, op 9 mei, voor het eerst met kuikens gezien.

We tellen in totaal 66 adulte Kieviten (evenveel als vorige week). Het lijkt erop dat een groot deel van de nu nog in de polder aanwezige Kievit-populatie aan een tweede legsel is begonnen (na het teloor gaan van het eerste broedsel), want we zien in totaal 24 vogels op het nest zitten. We krijgen slechts 2 kuikens in beeld; vrijwel alle kuikens van de eerste broedpoging zijn in de afgelopen tijd gepredeerd door de kraaiachtigen of door de honger omgekomen (door de grote droogte is het voedselaanbod gering).

Bij de Tureluurs (we zien 7 adulte vogels) zijn waarschijnlijk geen jongen meer. We zien ook 6 Scholeksters in de polder maar het is onduidelijk of deze opvallende vogels met hun lange rode snavel, al gebroed hebben. Wanneer er, verstopt tussen de hoge planten, jonge Scholeksters zijn zullen die het zwaar hebben, want de oudervogels voeren de jongen met wurmen e.d., die op dit moment moeilijk te vinden zijn in de harde bodem.

Bij de Meerkoeten en Waterhoenen zien we geen kuikens meer; wel is een Waterhoen opnieuw met een nest begonnen. Krakeenden en Bergeenden zijn nog zonder jongen.

Het Nijlganzen-paar heeft zijn 3 kuikens nog steeds weten te behouden; de ouders zijn bijzonder alert en waakzaam. Op een andere plaats loopt een 'losse' Nijlgans; is de partner aan het broeden? De Grauwe Ganzen lijken het voor de bescherming van de kuikens vooral van de massa te moeten hebben; ze krijgen zeer veel nakomelingen (we tellen bij 126 adulte vogels in totaal 152 kuikens) en na enige tijd verzamelen de ouders hun jongen in een grote crèche.

De Witte Kwikstaarten zien we vandaag niet; wel zien we een tweetal foeragerende Boerenzwaluwen boven de polder. De Watersnippen zijn nu, na een lang winterverblijf, allemaal verder getrokken naar hun broedgebieden.

Ooievaars-paar van de Kadoelenweg krijgt bezoek van een ander paar (foto: Harald Hooghiemstra, 16 mei 2022)

Telling op zaterdag 7 mei, 14:00u

De afgelopen week ging de temperatuur geleidelijk omhoog. Er viel vrijwel geen spat regen. De droogte van de laatste weken begint overal zichtbaar te worden en voor de landbouw langzamerhand een probleem te vormen. De weidevogels kunnen in de uitdrogende bovenlaag van de grond steeds moeilijker voedsel vinden (de wurmpjes kruipen dieper de grond in). In de Wilmkebreekpolder is het water in de sloten inmiddels, na een verzoek van boer Harry aan het hoogheemraadschap HHNK, flink bijgevuld. Het slootpeil staat nu wat hoger dan het normale hoogste waterpeil. Het water zal langzaam binnendringen in de bodem waardoor uiteindelijk ook de grondwaterstand weer wat hoger wordt. De grassen en kruiden zullen daar van profiteren. De afgelopen week heeft boer Harry zowel op perceel 'Hofstee' als op perceel 'Molenstuk een zestal schapen met hun lammeren gebracht. Op zondag 8 mei is een kleine kudde van zeven jonge koeien op perceel 'Elleboog' gezet. De zes schapen die de gehele winter in de polder zijn geweest, zijn terug naar de boerderij.

Tijdens de telling vandaag is het half bewolkt, ligt de temperatuur rond de 16°C en staat er een zwakke noordelijke wind. De resultaten van de telling zijn als volgt:

Kievit 66; n = 5; j = 16	Krakeend 20	Blauwe Reiger 2	Zwarte Kraai 18
Grutto 4	Wilde Eend 18		Kauw 24
Tureluur 14; j = 4			Ekster 8
Scholekster 6	Knobbelzwaan 1	Witte Kwikstaart 3	
		Boerenwaluw 2	
Meerkoet 22; n=3; j = 7	Bergeend 17		
Waterhoen 11	Nijlgans 6; j = 3	Spreeuw ca. 30	
Watersnip 1	Grauwe Gans 158; j = ca 175	Houtduif 26	Kleine Mantelmeeuw 2

Opm.: n = bezet nest; j = jong

Andere waarnemingen deze week: Op 1 mei worden verschillende ruziënde Grutto's waargenomen; op perceel 'Gele Weidje' wordt een Kievit gezien met vier piepkleine kuikentjes; op foto's van 2 mei is te zien dat het Fluitenkruid op het dijktaalud volop in bloei begint te komen; dicht bij de dijk worden

Grutto's en Tureluurs gezien; op 4 mei wordt het vrouwtje van het paar Ooievaars van de Kadoelenweg gezien op perceel 'Grote Schouwstuk' (het vrouwtje is herkenbaar aan de vuile veren); op perceel 'Stuk Achterhuis' loopt het Nijlganzenpaar, dat hier zijn vaste plekje heeft, met vier kleine kuikentjes; boven de huizen aan de Kadoelenweg vliegt een groepje van vier Gierzwaluwen rond: ze zijn van ver te herkennen aan hun luide, hoge schreeuwroep; op 5 mei wordt een paring gezien van een Grutto-stel; rond de huizen aan de Kadoelenweg vliegt een grote groep Huismussen rond met een tiental pas uitgevlogen jongen; in de poldersloten is op veel plaatsen beweging in het water te zien en komen dikke vissenruggen boven water: het is paaitijd voor de Karpers (herkenbaar aan de grote lengte van de rugvin); op 6 mei wordt het mannetje van het Ooievaars-paar gezien op percelen 'Weidstuk' en 'Achterdijk', druk bezig met het verzamelen van nestmateriaal; op 7 mei worden rupsen van de Kleine Vos gefotografeerd op Brandnetels bij perceel 'Zanddijkje'.

Nijlganzenpaar met vier kuikens (foto: bewegingscamera, 3 mei 2022)

We zien vandaag, op de teldag, in totaal vier Grutto's lopen, alle zonder jongen. Waarschijnlijk zal in ieder geval één stel weer opnieuw beginnen met broeden, afgaande op de paringen van de afgelopen week. Op 9 mei ziet een buurtgenoot tot onze vreugde een Grutto-paar met vier kuikens op perceel 'Kleine Schouwstuk'. Dit is het stel waarbij we éénmaal, op 16 april, gezien hebben dat het mannetje naar het nest liep, ging zitten en daarna vanaf afstand vrijwel onzichtbaar was.

Waarschijnlijk zijn de eieren pas uitgekomen.

Het broedseizoen van de Kieviten dreigt dramatisch af te lopen. We zien vandaag nog 66 adulte Kieviten (waarvan 5 op een nest), al veel minder dan vorige week (toen 83) en de week daarvoor (toen 97). De Kieviten verliezen hun kuikens als gevolg van een sterke predatie door Zwarte Kraai, Kauw en andere vliegende rovers zoals Kleine Mantelmeeuw en Ekster. De Kieviten die hun kuikens hebben verloren, trekken weg omdat ze de polder op dit moment klaarblijkelijk niet meer aantrekkelijk genoeg vinden om opnieuw met broeden te beginnen. Mogelijk draagt de droogte en als gevolg daarvan harde bodem, ook bij aan de sterfte van de kuikens: de kuikens vinden minder te eten, maar ook de kraaiachtigen kunnen minder eten vinden in de bodem en zijn daardoor al snel geneigd zich op de kwetsbare kuikens te richten. Vanaf de Landsmeerderdijk zien we hoe vrij kort na elkaar twee kleine kuikentjes van de Tureluur worden weggegrist (het Tureluur-paar had er drie), eerst één door een Kauw en daarna een tweede door een Zwarte Kraai. Voor de kuikens van de Tureluurs is het nu moeilijk omdat ze zich niet goed kunnen verschuilen in het gras. De groei in de hooilanden, waar is gebroed, is achtergebleven vergeleken met de percelen dicht bij de huizen. Boer Harry denkt dat het grote aantal Grauwe Ganzen hier verantwoordelijk voor is.

In de polder zien we twee paartjes Scholekster en twee 'losse' Scholeksters. Waarschijnlijk zitten de partners van deze twee Scholeksters verstopt tussen de hoge begroeiing op hun nest.

Bij de watervogels zien we alleen bij de Meerkoet in totaal zeven kuikens (even veel als vorige week, maar waarschijnlijk zijn het niet dezelfde kuikens). De Waterhoenen die midden tussen de Kieviten hebben gebroed, zijn hun eieren of hun kuikens kwijt geraakt. Waarschijnlijk is hun oude strategie om verstopt tussen de oeverplanten een nest te maken, beter.

De Krakeenden en Bergeenden zijn nog zonder jongen. Van de Wilde Eend zien we vooral de mannetjes langs de slootkanten zitten dommelen; dit zou er op kunnen wijzen dat de vrouwtjes aan het broeden zijn. Er zwemt ook weer eens een Knobbelzwaan in de poldersloten.

Het Nijlganzenpaar dat al geruime tijd op perceel 'Stuk Achterhuis' werd gezien, blijkt vier eieren te hebben uitgebroed. De bewegingscamera legt dit op 3 mei vast. Vandaag zien we dit Nijlganzenpaar nog met drie kuikens lopen. De twee andere Nijlganzenparen in de polder hebben (nog) geen jongen. De Grauwe Ganzen zijn voor zover we kunnen zien, klaar met broeden. We tellen vandaag in totaal 158 adulte vogels met daarbij een grote schare aan kuikens van verschillende grootte (het aantal kuikens ligt tussen ruwweg 150 en 200). De ganzen beginnen zich al te verzamelen waardoor er een grote crèche wordt gevormd.

De twee Kleine Plevieren zijn waarschijnlijk verder getrokken; we zien ze vandaag niet meer. Wel fladderen er enkele Witte Kwikstaarten achter de insecten aan. We hebben geen idee of die al met broeden zijn begonnen en waar ze hun nesten dan hebben gebouwd. Boven de polder vliegen twee Boerenzwaluwen. Er staat ook nog een Watersnip in de oever van één van de poldersloten.

Telling op zondag 1 mei, 14:00u

De afgelopen week zakte de temperatuur terug naar een voor de tijd van het jaar te lage waarde. Het was vrijwel steeds droog en de wind bleef in de noordhoek. Het waterpeil in de sloten van de polder is nu een paar cm lager dan de gewenste waarde. De bodem van de ondiepe sloten komt daardoor overal in het zicht. Een aanvulling van water vanuit de hogere Waterlandse Boezem zou welkom zijn.

Gisteren, op 30 april, hebben we een groepje belangstellende buurtgenoten met kinderen uitgelegd hoe we de vogeltellingen uitvoeren. Met gebruik van de opgestelde telescopen kon men vanaf de kade langs 'Klein Kadoelen' zelf waarnemingen doen. Daarbij werd een leuke ontdekking gedaan: dichtbij liep in de slootkant een Witgat, die driftig op zoek was naar lekkere hapjes. Ook kon men zien hoe de natuur te werk gaat: een Zwarte Kraai griste vanaf perceel 'Kleine Stukje' een Kievit-kuiken weg en vloog, achtervolgd door een groep woedende Kievit-ouders, naar een tuin om het beestje daar op te peuzelen.

Vogels kijken vanaf de kade bij 'Klein Kadoelen' (foto: Pieter Divendal, 30 april 2022)

Die Zwarte Kraaien worden overigens een serieuze bedreiging voor de Kieviten. Ook vandaag, op de 7^e teldag van het broedseizoen, zien we een kraai vanaf perceel 'Kleine Stukje' wegvliegen met een Kievit-kuiken in zijn bek. En dat gebeurt regelmatig. Het lijkt erop dat een flink aantal kraaien zich heeft gespecialiseerd in het roven van de kuikens. Ze zitten op verschillende plaatsen rond de plek waar kuikens lopen; een paar kraaien trekken de aandacht van de ouders en leiden ze af, waarna een onbezorgd rondlopend kuiken een gemakkelijke prooi wordt voor één van de andere, wachtende kraaien. We moeten helaas constateren dat een aantal adulte Kieviten al uit de polder is weggetrokken na het mislukken van hun broedsel, en dat van de kuikens die we vorige week nog zagen, er inmiddels veel verdwenen zijn.

Tijdens de telling vandaag is het half bewolkt, ligt de temperatuur rond de 14°C en staat er een zwakke noordelijke wind.

De resultaten van de telling zijn als volgt:

Kievit 83; n = 13; j = 35	Krakeend 16	Blauwe Reiger 3	Zwarte Kraai 15
Grutto 7	Wilde Eend 30; j = 8	Aalscholver 1	Kauw 31
Tureluur 11			Ekster 6
Scholekster 10	Wintertaling 2	Witte Kwikstaart 2	
		Kleine Plevier 2	Buizerd 1
Meerkoet 22; n=3; j = 7	Bergeend 15		
Waterhoen 12	Nijlgans 2	Spreeuw ca. 50	Kokmeeuw 1
Watersnip 4	Grauwe Gans 142; j = 155	Houtduif ca. 30	Kleine Mantelmeeuw 6
Witgat 1 (op 30 april)			

Opm.: n = bezet nest; j = jong

Andere waarnemingen deze week: Op 24 april wordt in een tuin aan de Kadoelenweg gezien dat de pas uitgekomen jongen van de Koolmees worden gevoerd; in een andere tuin zijn jonge Merels uit het ei gekropen en zitten Tortelduiven op het nest (de roofzuchtige Eksters worden angstvallig in de gaten gehouden); de nestelpogingen van de Ooievaars in de Plataan aan het begin van de Kadoelenweg lijken nu serieus te worden: er worden takken aangevoerd en beide vogels worden regelmatig samen op het nest gezien; op 26 april wordt een dood vrouwtje Wilde Eend opgemerkt in een sloot; op 27 april wordt een rode kat gezien op perceel 'Molenstuk' (die kat loopt vaak vrij rond in de tuinen en in de polder); 's nachts fotografeert de bewegingscamera een donkere kat op perceel 'Hofstee'; de eerste Boerenzwaluw wordt boven de polder gezien; op 30 april en 1 mei worden op

verschillende percelen actieve Grutto's zonder jongen gezien; veelvuldig wordt waargenomen dat de Kieviten hun kuikens moeten verdedigen tegen de aanvallen van de Zwarte Kraaien.

Vandaag, op de teldag, zien we in totaal 7 adulte Grutto's (4 vrouw, 3 man). Geen enkele eerdere nestplaats lijkt meer bezet en ook het enige jong van vorige week is verdwenen. We horen nu wel regelmatig het geluid van de mannetjes, wanneer die hoog in de lucht hun luide grrutto-roep laten horen, een teken dat na de verloren gegane eerste broedsels alweer gedacht wordt aan een tweede poging.

Afgelopen week zijn enkele Kievit-nesten uitgekomen (we zien nu nog 13 bezette nesten, vorige week 21). Maar het aantal kuikens dat we in beeld krijgen is beduidend minder; de uitval door predatie lijkt erg hoog te zijn dit jaar.

De Tureluurs lijken inmiddels ook merendeels op het nest te zitten: we zien voornamelijk eenlingen rondlopen, weinig paartjes. De Scholeksters zien we wel nog voornamelijk paarsgewijs; vorige week dachten we twee nesten te hebben ontdekt, maar die plaatsen zijn vandaag verlaten.

Bij de Meerkoeten zien we de eerste kuikentjes zwemmen. Ook zien we een Wilde Eend moeder met kuikens. Bij Bergeenden, Krakeenden en Waterhoenen zijn nog geen nakomelingen. De Grauwe Gans daarentegen, is zoals ieder jaar weer bijzonder productief: we tellen op een totaal van 142 adulte ganzen 155 kuikens (waarbij we er waarschijnlijk nog een aantal over het hoofd hebben gezien). Die kuikens groeien onstuimig: bij de eerste kuikens van dit jaar beginnen de grote slagpennen van de veren in staart en vleugels al zichtbaar te worden. Op onderstaande foto is ook goed het verschil in grootte te zien tussen de vroege en de wat latere kuikens. Veel van de ganzenkuikens zijn inmiddels zo groot dat ze niet meer als prooi kunnen dienen voor de Kleine Mantelmeeuwen en de Zwarte Kraaien.

Grauwe Gans: het verschil in grootte tussen vroege en latere kuikens is goed te zien (foto: bewegingscamera, 25 april 2022)

De twee Kleine Plevieren zijn nog steeds in de polder. Ook zien we twee Witte Kwikstaarten en een groot aantal Houtduiven en Spreeuwen. Die laatsten zijn nu massaal aan het broeden geslagen onder de dakpannen van de huizen rond de polder.

Aan de rand van de polder cirkelt een Buizerd hoog in de lucht.

Telling op zaterdag 23 april, 13:00u

We hebben een week met droog, zonnig weer achter de rug met een voor de tijd van het jaar wel wat te hoge middagtemperatuur. De wind, zwak tot matig, zat steeds in de N-O hoek, waardoor het schraal aanvoelde.

Een aantal drainagegreppels in de polder is nog steeds gevuld met water, maar het merendeel van de greppels staat inmiddels droog. In de polder zijn verrassend veel plaatsen waar het Madeliefje in bloei staat. De bomen rond de polder hebben zich getooid met frisse groene blaadjes.

Vandaag op de 6^e teldag van het broedseizoen is het opnieuw zonnig weer. De temperatuur ligt rond de 17°C en er staat een krachtige wind uit N-O richting.

De resultaten van de telling zijn als volgt:

Kievit 97; n = 21; j = 48	Krakeend 14	Blauwe Reiger 2	Zwarte Kraai 16
Grutto 7; n = 2; j = 1	Wilde Eend 20	Aalscholver 1	Kauw 21
Tureluur 17			Ekster 7
Scholekster 13; n = 2	Wintertaling 4	Witte Kwikstaart 2	
Wulp 10		Kleine Plevier 2	Sperwer 1
Meerkoet 16; n=5	Bergeend 14		
Waterhoen 12; n=3	Nijlgans 4	Spreeuw ca. 50	Kokmeeuw 17
Watersnip 2	Grauwe Gans 108; j = > 100	Houtduif ca. 30	Kleine Mantelmeeuw 2
Witgat 2		Holenduif 3	

Opm.: n = bezet nest; j = jong

Aan het begin van de middag vliegt een tiental Wulpen over, richting Waterland.

Later in de middag zijn we getuige van een spectaculaire aanval van een vrouwtje Sperwer op een Kievit. De aanval vindt plaats achter de huizen aan de Landsmeerderdijk. We horen een luid gekrakeel en gefladder bij de sloot langs perceel 'Duizend Roed' en zien een Sperwer boven op een Kievit zitten, midden in de ondiepe moddersloot. Waarschijnlijk is de Sperwer vanuit een boom naar beneden op de Kievit gedoken. Na enig gefladder ligt de Kievit met gespreide vleugels stil in het modderwater en kijkt de Sperwer om zich heen. Hij ziet ons vlakbij op de dijk staan, wordt nu aangevallen door andere Kieviten en besluit om met prooi en al weg te vliegen. De natte en besmeurde Kievit is echter te zwaar voor haar en ze moet hem laten vallen. De Kievit blijft minutenlang voor dood liggen. Dan plotseling komt er beweging in de Kievit: het kopje komt omhoog en hij komt moeizaam overeind in de modder. Dan sleept hij zich naar de kant, de onderzijde van het lichaam geheel bedekt met zwarte blubber. Waarschijnlijk is de Kievit gewond geraakt door de scherpe klauwen van de Sperwer, maar we kunnen niet zien hoe het verder met hem gaat, want hij is onder de oever uit beeld verdwenen. Hopelijk overleeft de Kievit de aanval.

Eerder zagen we dat op perceel 'Rijstuk' een Blauwe Reiger fanatiek op zijn kop werd gezeten door een klein groepje Kieviten. De reiger had het gewaagd om vanuit de sloot het land in te lopen in de richting van de her en der rondlopende Kievit-kuikens. Hij leek zich aanvankelijk niet veel van de uitvallende Kieviten aan te trekken, maar toen de aanvallen in hevigheid toenamen moest hij toch ijlings de aftocht blazen, terug naar de sloot.

Andere waarnemingen deze week: Regelmatig worden nu twee Ooievaars gezien in de Platanen aan het begin van de Kadoelenweg, het komt zelfs tot een paring; op 17 april zien we 2 paren Grauwe Gans elk met zo'n 15 kuikens achter zich aan; op 18 april maakt een buurtgenote een foto van 3 Meerkikkers (Groene Kikkers) die op een kluitje aan de waterkant zitten; op 19 april volgen nog meer meldingen van Grauwe Ganzen met veel kuikens; op 20 april worden de eerste Boerenzwaluwen gezien bij de paardenmanege net buiten de ring A10; op 21 april worden weer twee foeragerende Lepelaars waargenomen in de polder en wordt op meerdere plaatsen het geluid van de Meerkikker gehoord; in een tuin aan de Kadoelenweg vliegen Klein Koolwitje, Bont Zandoogje, Kleine Vos,

Boomblauwtje (allemaal vlindersoorten) en veel hommels; op 24 april wordt een Koekoek gehoord (een heuse voorjaarsaankondiging).

Paartje Grauwe Gans met 8 kuikens (foto: bewegingscamera, 19 april 2022)

Het aantal Zwarte Kraaien en Kauwen in de polder is nog niet erg afgenomen. Samen met de regelmatig opduikende Kleine Mantelmeeuwen vormen ze een voortdurende bedreiging voor de jongen van de weidevogels, die nu uit het ei aan het komen zijn, en voor de al wat oudere ganzenkuikens. In het brede deel van de Kadoelerbreek verblijft al langere tijd een grote groep Kleine Mantelmeeuwen (van rond de 50 vogels); het lijkt erop dat vanuit de breek regelmatig rooftochten worden ondernomen naar de Wilmkebreekpolder.

We zien vandaag bij de telling in totaal 7 Grutto's. Eén vrouwtje zit op het nest met een mannetje in de directe nabijheid. Een tweede vrouwtje zit half en half op het nest met in haar buurt twee mannetjes én een eerste kuiken, dat dicht bij de mannetjes loopt. Verder staat op grote afstand een vrouwtje (in de sloot waar we haar al enkele weken achtereen zien) en loopt een mannetje in het meertje op perceel 'Gele Weidje'. Vorige week zagen we een derde bezet nest, maar op die plek zien we vandaag geen kopje boven het gras uitsteken. Al met al is de situatie dus niet erg duidelijk. Veel Kieviten hebben inmiddels jongen gekregen. We tellen in totaal 97 adulte vogels, waarvan 21 nog op het nest, en krijgen bij elkaar zo'n 48 kuikens in beeld. Ondanks de plotseling invallende kou aan het begin van de broedperiode en de vele regen daarna is een groot aantal eieren dus gewoon uitgekomen. De kuikens treffen het met het weer, het is droog en niet koud en waarschijnlijk is er inmiddels ook al voldoende te eten (larven en insecten).

De Tureluurs, we zien er 17, hebben nog geen jongen; wel is een aantal paren waarschijnlijk al met broeden begonnen (maar hun in het gras verstopte nesten zien we niet vanaf afstand).

Een tweetal Scholekster-paren lijkt inmiddels al wel een nest te hebben, tamelijk goed zichtbaar vanaf de Landsmeerderdijk. Er lijken in de polder ook enkele Scholeksters bij gekomen te zijn: we tellen er 13, meer dan in voorgaande weken (tenzij we een dubbeltelling gedaan hebben).

Bij het restant van het meertje op perceel 'Gele Weidje' zien we – naast een groepje Kokmeeuwen en enkele Kleine Mantelmeeuwen – ook een tweetal Witgatjes lopen. Ieder jaar strijken in voor- en najaar wel enkele Witgatjes neer, om na korte tijd door te vliegen. In het meertje zwemt ook een paartje Wintertaling; een tweede paartje zien we in een dwarsloot. Het zijn de laatst overgebleven Wintertalingen van de afgelopen winter.

De Bergeenden en Krakeenden zijn nog niet aan het broeden. De Wilde Eend broedt wel maar verliest door predatie vaak snel al zijn kuikens; vandaag zien we geen eend met jongen, maar later, op 24 april, zien we een moedereend met 6 kleine kuikentjes lopen op perceel 'Stuk Achterhuis'. Door de gehele polder lopen inmiddels paren van de Grauwe Gans met een stoet kuikentjes bij zich. We tellen 108 adulte vogels en zien in totaal meer dan 100 kuikens. Het belooft dus weer een goed ganzenjaar te worden. De twee paren Nijlgans lijken daar vooralsnog niet erg aan bij te dragen.

Bijzondere waarnemingen vandaag zijn de twee Kleine Plevieren (die we al een paar weken achtereen zien) en een drietal prachtig grijsblauw gekleurde Holenduiven. Ook zien we een tweetal Witte Kwikstaarten in fladderende vlucht achter de insecten aanjagen. Op de oever van de kwelsloot langs de dijk ligt de Geelbuikschildpad zich te warmen in de zon.

Telling op zaterdag 16 april, 13:00u

De afgelopen dagen was het droog en begon de temperatuur lekker naar voorjaarswaarden op te lopen. Het regenwater op het weiland is inmiddels voor een deel weggezakt, maar in een flink aantal greppels staat nog water. Ook het meertje op perceel 'Gele Weidje' is nog niet opgedroogd. Het is zelfs zo diep dat de eenden er nog kunnen zwemmen. Wel begint het gras nu overal zienderogen te groeien.

Vandaag op de 5^e teldag van het broedseizoen is het stralend zonnig weer, ligt de temperatuur rond de 13°C en staat er een matige wind uit N-O richting. Dat maakt het toch nog fris wanneer je langere tijd op de Landsmeerderdijk staat om de vogels te tellen.

De resultaten van de telling zijn als volgt:

Kievit 103; n = 48; j = 3	Krakeend 18	Blauwe Reiger 2	Zwarte Kraai 16
Grutto 9 of 10; n = 3	Wilde Eend 25	Ooievaar 1	Kauw 20
Tureluur 17		Lepelaar 1	Ekster 2
Scholekster 8; n = 2?	Wintertaling 6	Witte Kwikstaart 2	
		Kleine Plevier 2	
Meerkoet 14; n = 6	Bergeend 13		
Waterhoen 12; n = 3	Nijlgans 4	Spreeuw ca. 50	Kokmeeuw 10
Watersnip 9	Grauwe Gans 127; j = ca. 60	Houtduif ca. 30	Kleine Mantelmeeuw 6

Opm.: n = bezet nest; j = jong

Het aantal Zwarte Kraaien, Kauwen en Kleine Mantelmeeuwen in de polder is nog steeds erg hoog. De mantelmeeuwen hebben we de afgelopen week, soms geholpen door kraaien, verschillende malen een geslaagde aanval zien doen op een ganzenkuiken. Beter de ganzenkuikens als prooi dan de jongen van de weidevogels zou je zeggen (het aantal Grauwe Ganzen in Nederland is de laatste jaren aanzienlijk gestegen en kunnen wel wat verliezen lijden). Maar de Grauwe Ganzen trekken met hun vele nakomelingen ook de predatoren aan. En de ganzenkuikens groeien hard waardoor ze al snel geen prooi meer vormen voor de vele vliegende rovers. Eénmaal gewend aan de aanwezigheid van kuikens in de polder zijn die al gauw geneigd om zich op de veel kleinere weidevogelkuikens te richten. Hopelijk wordt het over enige tijd vanzelf minder druk met predatoren, wanneer de kraaiachtigen en mantelmeeuwen naar eigen broedplaatsen gaan.

Andere waarnemingen: Op 12 april wordt een paartje Zwartkop gehoord / gezien in een tuin aan de Kadoelenweg en zien we op perceel 'Stuk Achterhuis' een zestal Graspiepers, 2 Gele Kwikstaarten en 2 Holenduiven; op 13 april wordt weer de Ooievaar gezien in een boom, een Plataan, aan het begin van de Kadoelenweg; op 15 april wordt een foeragerende Lepelaar gezien in de Molensloot; op 16 april worden twee Ooievaars gezien en gefilmd in de gekandelaberde Platanen aan de Kadoelenweg.

Eén van die Ooievaars zien we 's middags na het tellen op perceel 'Molenstuk' zitten. Hij ziet er nogal zwart uit alsof hij zich in modderwater heeft gebadderd en hij neemt regelmatig een slok water uit de greppels. Is hij bezig een grote prooi weg te werken? De Zwarte Kraaien vinden het maar niks dat hij daar brutaalweg op hun weiland rondstapt. Ze sluiten hem in en blijven intimiderend om hem heen lopen. Wanneer de Ooievaar stil blijft staan doen ze onverhoedse uitvallen naar zijn poten. De Ooievaar lijkt niet heel erg onder de indruk te zijn maar besluit uiteindelijk toch maar om te vertrekken. Hij wordt door de kraaien uitgeleide gedaan tot aan de bomen langs de Kadoelenweg.

De Ooievaar van de Kadoelenweg op bezoek. Zwarte Kraaien doen uitvallen naar zijn poten (foto: Tom Jongeling, 16 april 2022)

We zien overigens heel vaak ook huiskatten lopen in het weiland. Het lijkt wel of er steeds meer komen. Toch vreemd om te bedenken dat honden netjes in huis of in de tuin gehouden worden, terwijl katten alle vrijheid krijgen om overal rond te lopen. Katten richten ongelooflijk veel schade aan onder de jongen van tuin- en weidevogels. En zelfs de volwassen vogels zijn niet veilig zoals blijkt uit de melding van een buurtgenote, dat een Fuut door een kat gegrepen is bij de sloot langs de Stoombootweg. Daarom sluiten we graag aan bij de landelijke actie: 'Kuikens in het land, poes in de mand!'

Bij de telling vandaag zien we in totaal 9 en mogelijk 10 Grutto's (als we geen dubbeltelling hebben gedaan), waarvan 3 op het nest. Twee broedende Grutto's zijn vanaf de Landsmeerderdijk goed te zien; het derde nest ontdekten we bij toeval op het moment dat het mannetje naar het nest stapte en daar ging zitten. Daarna was hij nauwelijks meer te zien.

Bij de Kieviten zien we vandaag de eerste drie piepkleine kuikentjes! Ze lopen dicht bij elkaar en worden goed in de gaten gehouden door de beide ouders. In totaal tellen we zo'n 103 adulte Kieviten, waarvan er maar liefst 48 op een nest zitten. De komende dagen zullen veel meer Kievit-kuikens uit het ei gaan kruipen!

We zien minder Tureluurs dan vorige week: 17 nu tegen 22 vorige week. Mogelijk zijn de eerste Tureluurs met broeden begonnen.

De Scholeksters zijn waarschijnlijk ook al begonnen met broeden. Vorige week maakten we melding van een eerste Scholekster op het nest, maar die zien we vandaag niet terug. Hij zat in een ruig stukje met afgestorven planten waar veel dekking is en waarneming vanaf de Landsmeerderdijk moeilijk is.

Meerkoeten en Waterhoenen zijn al een tijdje aan het broeden. Opvallend is dat een deel van de nesten midden op het weiland is gemaakt, goed zichtbaar vanaf de Landsmeerderdijk. Bij de

Meerkoet zagen we dit fenomeen ook al in voorgaande jaren, maar nu lijkt de Waterhoen deze strategie eveneens te zijn gaan volgen. Voelen deze waterkant-broeders zich veiliger midden tussen de broedende Kieviten, erop vertrouwend dat die Kieviten een beschermende paraplu vormen tegen de predatoren?

We zien vandaag geen Wilde Eenden met kuikens, wel veel slapende mannetjes. De Krakeenden zijn nog niet aan het broeden; ze lopen in paartjes rond. Er zijn nog enkele Wintertalingen en Watersnippen in de polder; de Slobeenden van de afgelopen weken zien we vandaag niet. Overall komen nu Grauwe Ganzen tevoorschijn met jonge kuikens. We tellen naast 127 adulte vogels ook zo'n 60 kuikens (we hebben geen moeite gedaan om ze precies te tellen; de komende week komen er nog veel meer bij). De twee Nijlganzen-paren lijken nog geen aanstalten te maken om een nest te maken.

De twee Kleine Plevieren hebben het kennelijk prima naar de zin in de polder: we zien ze nu voor de 4^e achtereenvolgende week. Er zijn meldingen over teruggekeerde Boerenwaluwen in Nederland maar we zien ze nog niet boven de polder. Wel zien we een paartje Witte Kwikstaart.

Er is ook een Lepelaar op bezoek. Verder staan er 2 Blauwe Reigers langs de slootkanten en loopt later in de middag de Kadoelen-ooievaar op perceel 'Molenstuk'.

Telling op zondag 10 april, 13:00u

Na de sneeuw van vorige week is het de afgelopen week koud geweest met veel regen en soms winterse buien en steeds een straffe tot stormachtige wind uit vooral N-W richting. De polder is inmiddels weer kletsnat. Vanaf morgen gaat de temperatuur omhoog en kunnen we lenteweere verwachten.

De grote plassen in de polder trekken op het ogenblik veel Kleine Mantelmeeuwen en enkele Zilvermeeuwen aan. Regelmatig zien we dat Kleine Mantelmeeuwen de Grauwe Ganzen met jonge kuikentjes het leven zuur maken. Ze gaan bij de ganzen in het gras zitten en wachten hun kans af. Zodra de aandacht van een ganzenpaar verslapt en een kuiken wat apart staat, slaan ze toe. Zo'n kuiken wordt, als het klein genoeg is, in zijn geheel naar binnen gewerkt. Vanmorgen zagen we er een treffende voorbeeld van. De natuur aan het werk! Hopelijk vetrekken die meeuwen voordat de Kievit-kuikens uit het ei kruipen.

Beruchte ei- en kuikenrovers: Zwarte Kraai en Kleine Mantelmeeuw (foto: bewegingscamera, 7 april 2022)

Vandaag, op de vierde teldag van het broedseizoen, is het licht bewolkt en schijnt de zon vrolijk over de polder. De N-W wind is zwak en de temperatuur bedraagt ca. 13°C. Het is aangenaam op de Landsmeerderdijk. Op het talud begint het Fluitenkruid bloemen te vormen. Hier en daar staat ook al een Pinksterbloem in bloei. De Paarse Dovenetel wordt op veel plaatsen uitbundig bloeiend gezien. Op de oever van de kwelsloot langs de dijk koestert een Geelbuikschildpad zich in de zon. Deze schildpad leeft hier al een aantal jaren en heeft weten te ontkomen aan de baggeraars, die vorige zomer het deel van de sloot achter de huizen grondig hebben schoon gemaakt.

De resultaten van de telling zijn als volgt:

Kievit 104; n = 51	Krakeend 22	Blauwe Reiger 2	Zwarte Kraai 14
Grutto 6; n = 2	Wilde Eend 26; j=6		Kauw 24
Tureluur 22	Slobeend 2		Ekster 2
Scholekster 10; n=1	Wintertaling 18	Witte Kwikstaart 6	
		Kleine Plevier 2	
Meerkoet 18; n=3	Bergeend 12		
Waterhoen 12; n=3	Nijlgans 4	Spreeuw ca. 50	Kokmeeuw 15
Watersnip 24	Grauwe Gans 94; j = 22	Houtduif 34	Kleine Mantelmeeuw 5

Opm.: n = bezet nest; j = jong

Andere waarnemingen: Op 6 april wordt gemeld dat een Blauwe Reiger aan het vissen is geslagen in een vijver in een tuin aan de Stoombootweg. Op 8 april wordt in een tuin daar dicht in de buurt een Zwarte Roodstaart gezien (en gefotografeerd). Voor de polder en omringende tuinen is de Zwarte Roodstaart een zeldzame soort (op waarneming.nl is hij in de afgelopen 40 jaar slechts viermaal eerder als waarneming ingevoerd).

We tellen vandaag 6 Grutto's. De twee broedende Grutto's van vorige week zitten vandaag nog stevig op het nest. Ze zijn met een kijker duidelijk waarneembaar vanaf de Landsmeerderdijk. De partners zijn in de buurt en houden de boel in de gaten. Verder staan ver uit elkaar een losse man en een losse vrouw. Zijn er wellicht nog twee nesten die we nog niet hebben ontdekt?

In totaal tellen we vandaag 104 Kieviten waarvan 51 op een nest. Omdat het prima weer is zonder veel wind zullen er geen Kieviten zijn die zich laag tegen de grond drukken om de wind te ontwijken; daarom denken we dat het hoge aantal nesten klopt. We zien wel een flink aantal Kieviten op andere

plaatsen op een nest zitten dan in voorgaande weken. Waarschijnlijk zijn er toch nesten in de afgelopen natte periode verloren gegaan en zijn ze aan een tweede broedpoging begonnen. De Tureluurs lijken nog niet met broeden begonnen te zijn: ze lopen veelal in paartjes rond. Het gras is nog niet lang genoeg om een nest te kunnen verstoppen. We zien al wel een Scholekster op een nest zitten, de eerste van dit jaar, op precies dezelfde locatie als vorig jaar!

Meerkoeten, Waterhoenen en Wilde Eenden zijn nu volop aan het broeden. Een moedereend loopt paniekerig met haar 6 kleine kuikentjes over het land, dwars door een groepje Kauwen heen. Ze kijken belangstellend toe maar laten de kuikens voorlopig met rust. De eend duikt met haar kleintjes in de sloot; even verderop staat een Blauwe Reiger in het water. Er zijn nog steeds Wintertalingen en Watersnippen in de polder. En we zien weer een paartje Slobeenden.

De Grauwe Ganzen beginnen ook kuikens te krijgen; we zien vandaag 5 ouderparen met meerdere jongen (in totaal 22).

De twee Kleine Plevieren zijn er nog. De Kleine Plevier begint een vaste bezoeker van de polder te worden in het voorjaar. Er zijn inmiddels 6 Witte Kwikstaarten gearriveerd. Ze broeden in de polder (in een kuiltje in de grond), maar vaker onder de pannen van de huizen.

Telling op zaterdag 2 april, 13:00u

Wat een verrassing gistermorgen, 1 april, bij het opstaan: een geheel ondergesneeuwde Wilmke-breekpolder. Mooi om te zien, dat wel, maar bijna onvoorstelbaar dat daar in het sneeuwlandschap tal van Kieviten op eieren zitten. Gelukkig loopt de temperatuur in de ochtend snel op en laat de polder 's middags weer zijn vertrouwde groene gezicht zien. De Kieviten zitten nog op hun nest en doen alsof er niets is gebeurd. De komende nachten gaat het vriezen en na het weekeinde volgt een week met herfstachtig en guur weer. Maar dank zij hun goed isolerende en waterafstotende verenpak kunnen de meeste vogels goed tegen de kou en de regen. De enige voorwaarde is dat de bodem niet langdurig bevroest, want dan kunnen ze geen bodemdiertjes meer vinden om te eten. Het is wel fijn dat de bodem nu weer wordt aangevuld met vocht; de klei begon vorige week aan het oppervlak al wat uit te drogen en hard te worden.

Sneeuwlandschap in de lente (foto: Tom Jongeling, 1 april 2022)

Vandaag, op de derde teldag van het broedseizoen, is de lucht half bewolkt, bedraagt de middagtemperatuur ca. 6°C, en staat er een straffe N-O wind. Op de hoge Landsmeerderdijk staan we vol in de wind en is het steenkoud. Wat een verschil met het lenteweer van vorige week!

De resultaten van de telling zijn als volgt:

Kievit ca. 92; n = ca. 45	Krakeend 28	Blauwe Reiger 1	Zwarte Kraai 12
Grutto 8; n = 2	Wilde Eend 23	Aalscholver 1	Kauw 18
Tureluur 21	Slobeend 4		Ekster 9
Scholekster 10	Wintertaling 27	Witte Kwikstaart 2	
	Smient 2	Kleine Plevier 2	
Meerkoet 20; n=4	Bergeend 13	Kramsvogel 1	Stormmeeuw 1
Waterhoen 16	Nijlgans 4	Spreeuw ca. 50	Kokmeeuw 25
Watersnip 25	Gauwe Gans 84; j = 4	Houtduif 31	Kleine Mantelmeeuw 2

Opm.: n = bezet nest; j = jong

Andere waarnemingen: op 2 april wordt gemeld dat de Pinksterbloemen al een week in bloei staan bij het Wilmkebreekpad, aan de rand van de polder. Op 3 april worden 33 Watersnippen gezien, op een rijtje, uit de wind, langs de rand van een dwarssloot.

Het goede nieuws van vandaag is dat er 2 Grutto's op een nest zitten! We zien aanvankelijk één Grutto op een nest in perceel 'Rijstuk'; daar vlakbij staat een mannetje op de uitkijk. We noteren verder een losse Grutto-vrouw in een dwarssloot bij perceel 'Weidstuk', een losse Grutto-man op perceel 'Weidstuk', een Grutto-paar op de hoek van perceel 'Bouwland', en een losse Grutto-man in een dwarssloot bij perceel 'Kleine Schouwstuk'. Pas later blijkt dat daar, op perceel 'Duizend Roed', een Grutto op het nest zit. We beginnen dit jaar dus opnieuw met 4 Grutto-paren, net als in voorgaande jaren.

Vorige week telden we 45 bezette Kievit-nesten. Vandaag zien we zelfs nog meer Kieviten diep weggedoken op de grond zitten, maar niet allemaal op dezelfde plaats als vorige week. Waarschijnlijk zijn de afgelopen week enkele broedplaatsen verlaten of legsels verloren gegaan. Voorlopig houden we het erop dat er niet meer dan 45 nesten zijn en mogelijk wat minder.

We tellen vandaag 21 Tureluurs; ze zitten vooral in de slootkanten en in de greppels waar ze op zoek zijn naar wurmpjes en larven. Tureluur-nesten zien we niet; de ervaring is dat Tureluurs later beginnen met broeden en wachten tot de begroeiing voldoende lang is om over zich heen te kunnen trekken.

Ook de Scholeksters zijn nog niet met broeden begonnen; we zien 5 paartjes.

De moeder Wilde Eend met kuikens van vorige week zien we vandaag niet meer. Wel zien we een eerste paar Gauwe Ganzen met gele donskuikens, pas uit het ei zo te zien. Er zitten nog veel meer Gauwe Ganzen op de eieren, vaak midden in het weiland. Er lopen 2 paren Nijlgans rond. Van de kleinere eendensoorten tellen we 27 Wintertalingen (vrijwel allemaal in paren) en 1 paar Smienten. Daarnaast tellen we 28 Krakeenden (vrijwel allemaal in paren) en 2 paar Slobeenden. Er zijn vandaag 13 Bergeenden in de polder; afgaande op het onderlinge gekrakeel hebben ze nog niet allemaal een partner of een eigen territorium gevonden.

Verspreid door de polder zien we groepjes Watersnip. De Meerkoet zit al op minimaal 4 plaatsen op eieren. De vele Waterhoenen (we zien er 16) zullen binnenkort beginnen met het maken van een nest in de slootkanten.

Vorige week zagen we een Kleine Plevier. Vandaag zien we er twee, dicht bij elkaar, scharrelend langs de randen van de kale greppels. Het zijn doortrekkers, maar vorig jaar bleven twee pleviertjes tot half april in de polder hangen. We zien vandaag weer een Kramsvogel (ook een doortrekker) en een tweetal Witte Kwikstaarten (wel blijvers en broedvogels).

Het aantal Zwarte Kraaien (12) lijkt gelukkig wat af te nemen, het aantal Kauwen (18) en Eksters (9) is precies even groot als vorige week. Er zit een eenzame Stormmeeuw op perceel 'Elleboog'. Een flink aantal Kokmeeuwen (25) zit bij het 'meertje' op perceel 'Gele Weidje'. Een paartje oplettende Kleine Mantelmeeuwen patrouilleert boven de polder: ze zijn vooral op zoek naar eenden- en ganzenkuikens.

Telling op zaterdag 26 maart, 13:00u

Op deze tweede teldag van het broedseizoen hebben we heerlijk voorjaarsweer. De lucht is onbewolkt, de zon schijnt uitbundig en er staat een zwak windje uit N-O richting. Het is ca. 14°C. Op het talud van de Landsmeerderdijk en op de benedenberm zien we naast het nog steeds volop bloeiende Speenkruid ook Hondsdraf en Paarse Dovenetel in bloei komen. De Bruine Kikker is ontwaakt uit zijn winterslaap en begint zijn eieren in grote klonten af te zetten in het water van diverse tuinvijvers. In de poldersloten komt voornamelijk de Groene Kikker (Meerkikker) voor; die begint pas later aan de voortplanting. De Vleermuizen zijn ook ontwaakt en vliegen in de avondschemering hun rondjes op plaatsen waar weinig wind staat en hun vliegende prooien, allerlei soorten insecten, niet worden weggeblazen.

De resultaten van de telling zijn als volgt:

Kievit 96; n = 46	Krakeend 36	Blauwe Reiger 1	Zwarte Kraai 17
Grutto 5	Wilde Eend 24; j=5	Aalscholver 1	Kauw 18
Tureluur 18	Slobeend 5		Ekster 9
Scholekster 10	Wintertaling 24	Witte Kwikstaart 2	
	Smient 2	Kleine Plevier 1	Buizerd 1
Meerkoet 24; n=4	Bergeend 10	Kramsvogel 1	
Waterhoen 15	Nijlgans 2	Spreeuw ca. 50	Kokmeeuw 22
Watersnip 30	Grauwe Gans 140	Houtduif ca. 40	Kleine Mantelmeeuw 2

Opm.: n = bezet nest; j = jong

Andere waarnemingen: op 21 maart wordt een Ooievaar gezien in één van de Platanen aan het begin van de Kadoelenweg. Enige tijd later, op 29 maart, wordt dezelfde (?) Ooievaar gezien op perceel 'Dijkje'. Hopelijk vertrekt de Ooievaar naar een andere plek; ze lusten graag jonge weidevogels, die ze met huid en veren naar binnen slokken. Een paartje Kleine Mantelmeeuw lijkt ook voor de polder gekozen te hebben als plek waar wat te halen valt, we zien het paar regelmatig bij elkaar zitten. Prachtige vogels toch, met een smetteloos verenkleed. Maar ze zijn onverbiddelijk wanneer hun een eendenkuiken voor de bek komt. Tijdens de tellingen komt een Buizerd aangevlogen die een paar rondjes draait en snel verder vliegt. Hij heeft al gezien dat de kraaien hem in de gaten hebben. Die kraaien zijn echte strijders zoals een filmpje van een buurtgenoot laat zien: er loopt een zwarte kat op perceel 'Bouwland' en een groepje van zo'n 5-6 Zwarte Kraaien heeft hem in de gaten, zet de aanval in en jaagt het beest zo de polder uit. Geen wonder ook, wanneer je de vervaarlijke snavel ziet van een Zwarte Kraai wordt je als stadskat toch wel een beetje bang.

De droogte houdt nu al weer een paar weken aan. Alle drainagegreppels die van de winter vol water stonden, zijn opgedroogd (op een enkele na). De kleibodem begint al wat uit te drogen. Hopelijk wordt het niet zo'n droog voorjaar als 2 jaar geleden, dat is funest voor veel kuikens! Het mooie weer levert wel fraaie plaatjes op zoals onderstaande foto van de polder in ochtendlicht.

De polder in ochtendlicht; een Blauwe Reiger spiegelt zich in het water (foto: Pieter Divendal, 22 maart 2022)

Het aantal Kievit-nesten is de afgelopen week geëxplodeerd: vorige week zagen we 4 Kieviten op een nest zitten, vandaag tellen we er maar liefst 46! Een bijna perfecte synchronisatie. Vanwege het nog steeds erg korte gras kan je de bezette nesten vanaf de Landsmeerderdijk goed zien. Vrijwel alle nesten bevinden zich in de hooilanden (de percelen langs de dijk). Dat is goed nieuws want dan worden ze beschermd door het vossenraster en hoeven ze niet te vrezen voor vertrapping van de eieren door het vee. Er lopen op dit moment nog slechts 6 schapen buiten de hooilanden (die zijn de gehele winter gebleven), maar zodra de lammeren en kalveren zijn geboren, brengt boer Harry het jonge spul met hun moeders naar de polder.

Vandaag zien we 5 Grutto's eten zoeken in de ondiepe moddersloten (één meer dan vorige week). Die Grutto's houden van modderbodems: ze kunnen hun lange snavels dan makkelijk in de grond duwen en met het gevoelige snaveleinde voelen of er iets eetbaars in de prut zit. Ook Tureluurs (we tellen er vandaag 18) scharrelen graag in de slootkanten op zoek naar prooi.

De Scholeksters (er lijken 5 paren te zijn) hebben hun eigen plekje in de polder gevonden; er vinden regelmatig paringen plaats.

Er zwemt al een vrouw Wilde Eend met 5 kuikens in haar kielzog. Het zijn de eerste jonge vogels in de polder dit jaar. Van de andere watervogels zitten alleen de Meerkoeten (een 4-tal) al op eieren. De Wintertalingen zwemmen in paren rond (we tellen zo'n 12 paartjes), de Krakeenden zitten nog grotendeels bij elkaar (maar lijken ook al paren te hebben gevormd), de Waterhoenen doen geheimzinnig in de slootkanten en voeren soms felle gevechten wanneer concurrenten in de buurt komen, en de Bergeenden luieren paarsgewijs een beetje in de zon, soms gevolgd door een paring in het water. We zien 2 paren Slobeend, en in de buurt een 3^e mannetje. Er is ook nog een paartje Smient. In de slootkanten staan groepjes Watersnippen (we tellen er in totaal 30).

Het lijkt erop dat de Grauwe Ganzen ook al op de eieren zitten, afgaande op de vele ganzen die ergens midden in het weiland op de grond zitten te dommelen. Vandaag zien we slechts 1 Nijlganzenpaar in de polder maar een dag later zijn er weer 3 paar.

Net als in voorgaande twee jaren zit er weer een Kleine Plevier in de polder. Vorig jaar waren er op enig moment zelfs twee, die vrij lang in de polder bleven hangen alvorens ze wegtrokken naar hun broedgebied. We zien vandaag ook nog een Kramsvogel (als laatste van een veel grotere groep in de winter). En er is deze week een Witte Kwikstaart bijgekomen, we zien er vandaag twee.

Telling op zaterdag 19 maart, 13:00u

In de afgelopen weken hebben we, net als in voorgaande jaren, een schrikdraadraster rond de hooilanden aangebracht. Zo'n raster blijkt behoorlijk effectief te zijn wanneer het erom gaat vossen en huiskatten weg te houden bij de eieren en kuikens van de weidevogels. Veel vogels broeden echter ook buiten de hooilanden en daar biedt het raster helaas geen bescherming.

De vos hebben we dit voorjaar nog niet gezien, maar afgelopen winter is er wel een vossendrol in een tuin aan de Kadoelenweg gevonden. Vossen hebben overigens op diverse plaatsen in Amsterdam-Noord een eigen territorium, dat ze systematisch doorkruisen op zoek naar voedsel, en fel verdedigen tegen indringers.

De huiskat is een ander verhaal: de kat is vanwege zijn roofdierenaard altijd op zoek naar beestjes die hij kan besluipen en vangen, ook wanneer de kat geen honger heeft. Onbewust kunnen ze daardoor veel schade aanrichten onder de weidevogels, met name onder de weerloze kuikens die bij onraad nog niet weg kunnen vliegen. Katten zijn in het algemeen moeilijk binnen te houden, maar het zou voor de vogels wel fijn zijn wanneer ze in het broedseizoen, en vooral 's nachts, in huis worden vastgehouden.

Het beginpunt van het vossenraster

Gelijktijdig met het aanleggen van het vossenraster hebben we de verstopte duikers vanuit de dwarssloten naar de centrale langssloot lopend gemaakt, waardoor het slootpeil overal weer op het gewenste polderpeil staat. De kleiige oevers van de vele dwarssloten zijn in de winterperiode met hoge waterstand verweekt geraakt en onderuit gezakt. Hierdoor zijn veel sloten ondiep en komen overal delen van de slootbodem boven water. Voor de vogels die in de natte bodem naar voedsel zoeken, zoals Grutto, Tureluur en Watersnip, is dit een buitenkans! Vanuit de drainagegreppels in de hooilandpercelen hebben we geultjes gegraven naar de centrale langssloot, waardoor deze greppels een teveel aan water op het land weer kunnen afvoeren. Waar nu stroken kale grond zijn te zien stond in de winter water. De drainagebuizen zelf zijn in de loop van de jaren grotendeels onbruikbaar geraakt en zullen door boer Harry Kok worden vervangen.

Op deze eerste teldag van het broedseizoen treffen we een onbewolkte, strak blauwe lucht en een uitbundig schijnende zon. Er staat wel een straffe oostenwind die op de Landsmeerderdijk recht in het gezicht blaast, waardoor het veel kouder aanvoelt dan de afgegeven 13°C. Toch zijn veel vogels al

in een vrolijk makende lentestemming. Op het talud van de dijk en op de benedenberm zien we nog meer voorjaarsbodes: het Speenkruid staat volop in bloei en een eerste Kleine Vos (vlinder) koestert zich in de zon. Het Fluitenkruid begint al in grote pollen op te schieten. In het weiland ver beneden ons zien we overal kleine toefjes witte bloemen: het Madeliefje laat zich nu van zijn mooiste kant zien.

De resultaten van de telling zijn als volgt:

Kievit 110; n = 4	Krakeend 28	Blauwe Reiger 4	Zwarte Kraai 28
Grutto 4	Wilde Eend 18		Kauw 32
Tureluur 17	Slobeend 4		Ekster 10
Scholekster 11	Wintertaling 22	Witte Kwikstaart 1	
	Smient 2		
Meerkoet 26	Bergeend 10	Kramsvogel 4	Stormmeeuw 2
Waterhoen 7	Nijlgans 4	Spreeuw ca. 50	Kokmeeuw 8
Watersnip 36	Grauwe Gans 156	Houtduif 44	

Opm.: n = bezet nest

De Kievit is er, net als in andere jaren, vroeg bij: we zien al 4 vogels op een nest zitten. In totaal tellen we 110 adulte vogels, waarvan een deel bij elkaar zit langs de rand van de grote plas op perceel 'Gele Weidje'. Deze groep is duidelijk nog niet aan de paarvorming begonnen en zal waarschijnlijk binnenkort verder trekken, weg uit de polder. Alle andere Kieviten hebben wel broedaspiraties en hebben, vooral op de percelen van het hooiland, een eigen territorium in beslag genomen. We tellen 4 Grutto's, vier minder dan vorig jaar aan het begin van het broedseizoen. Hopelijk komen er nog een paar Grutto's bij.

De Tureluur (we zien er 17) en de Scholekster (11) zijn beter vertegenwoordigd. Hier en daar zien we een paring van een Tureluur-stelletje; de Scholekster-paren hebben een gebied ingenomen waar ze over enige tijd waarschijnlijk met een nest beginnen.

Overal zien we paartjes Meerkoet lopen; de Meerkoet vindt de polder kennelijk bijzonder aantrekkelijk als broedgebied. Ook zien we een aantal Waterhoenen in de slootkanten scharrelen. Vanmorgen zagen we vanaf de Kadoelenweg een groot aantal Watersnippen zich koesteren in de zon. Ze zaten in een lange rij op de oever van één van de dwarssloten en we telden er in totaal 36. Nu zien we er in en langs de sloten slechts een tiental.

Van de eendensoorten zijn Krakeend (met 28 vogels), Wilde Eend (18) en Wintertaling (22) het talrijkst vertegenwoordigd. Verder zien we een paartje Smient en, tot onze vreugde, twee paar Slobeenden. Hopelijk blijven die in de polder en gaan ze broeden.

Verspreid door de polder zien we 5 paren Bergeend en 2 paren Nijlgans. En overal lopen groepjes Grauwe Ganzen; de paartjes lopen strak bij elkaar en zullen binnenkort met de ei-leg beginnen.

Er vliegt al een paar weken een Witte Kwikstaart rond; ook vandaag zien we hem op perceel 'Molenstuk' achter de vliegjes aan fladderen. Er zijn nog een paar Kramsvogels in de polder, de laatst overgeblevenen van een grote groep van zo'n 30 vogels, die de afgelopen weken in de polder verbleef. De Spreeuwen zijn driftig op zoek naar lekkere hapjes; af en toe onderbreken ze hun zoek om elkaar fanatiek in de haren te vliegen. Ze bouwen straks weer een nest onder de dakpannen van de huizen in de buurt. De Houtduif is een jaarrond voorkomende vogel van de polder en is zo gewoon dat je hem bijna over het hoofd zou zien.

Er zijn momenteel veel Zwarte Kraaien, Kauwen en Eksters in de polder. De ervaring van voorgaande jaren leert dat een deel daarvan wegtrekt om in de wijde omgeving te gaan broeden (Zwarte Kraai apart, Kauw in kolonies). Ook rond de polder wordt gebroed en het zijn vooral deze vogels die het de weidevogels heel moeilijk kunnen maken, omdat ze graag met eieren en jonge kuikens aan de haal

gaan. De jonge kuikens van de verschillende eendensoorten moeten vooral beducht zijn voor Blauwe Reiger en Kleine Mantelmeeuw.

Wintertelling op vrijdag 28 januari, 14:00u

Op deze winterteldag is het na langdurig somber en bewolkt weer eindelijk lekker zonnig. Het is ca. 8°C en er staat een zwakke N-W wind, die later aantrekt. Tijd om eens te kijken hoe de Wilmkebreepolder er bij ligt en om een inventarisatie te maken van de in de polder verblijvende wintergasten. Niet alle nu in de polder verblijvende vogels zijn overigens wintergasten: er zijn ook al enkele broedvogels gearriveerd die alvast een territorium aan het verkennen zijn (bijvoorbeeld Waterhoenen en Meerkoeten). De resultaten van de telling zijn als volgt:

Kievit 8	Wilde Eend 17	Blauwe Reiger 7	Buizerd 1
	Krakeend 192	Aalscholver 1	
	Wintertaling 14		Kramsvogel 28
	Smient 6		Spreeuw ca. 50
Watersnip 27			Houtduif 23
	Bergeend 7	Zwarte Kraai 15	
Meerkoet 14	Nijlgans 28	Kauw 12	Stormmeeuw 2
Waterhoen 6	Grauwe Gans 42	Ekster 12	Kokmeeuw 118

De Kievit was afgelopen winter regelmatig te zien in kleine, en soms grote aantallen (van rond de 100 vogels). Vandaag zien we een groepje van acht bij elkaar zitten langs een slootkant. De kans is groot dat dit vogels zijn die hier het komende voorjaar zullen gaan broeden.

Langs de slootkanten (zie foto) tellen we in totaal 27 Watersnippen. Deze vogels, die zich met hun bruin-gestreepte camouflagepakje vaak tussen de begroeiing van de oevers ophouden, zitten hier al vanaf september in wisselende aantallen. Veelal is er een groepje van 10 à 20 vogels in de polder, maar rond de jaarwisseling zagen we ook een grote groep van rond de 100 vogels. De Watersnip blijft hier nog tot in het voorjaar; daarna vertrekt hij naar zijn broedgebied.

Meerkoeten trekken 's winters vaak weg uit de polder. In Waterland zitten in de winter grote groepen Meerkoeten bij elkaar en ook op het IJsselmeer zijn dan grote groepen te zien. Vandaag tellen we in de polder na een periode van afwezigheid 14 Meerkoeten. Ook de Waterhoenen laten zich weer zien, we tellen er 6. Bij zowel de Meerkoeten als de Waterhoenen zijn al paren gevormd. De paartjes beginnen een eigen plekje in te nemen in het uitgebreide slotenstelsel van de polder.

Van de eendensoorten tellen we vandaag 17 Wilde Eenden, 192 Krakeenden, 14 Wintertalingen, en 6 Smienten. Wintertalingen zijn al weer terug in de polder sinds oktober; het is een vrij vast groepje van rond de 15 à 20 vogels. De Wintertaling broedt niet in de polder en zal straks weer vertrekken. De Smient is een echte wintergast die in klein aantal in de polder verblijft. Zodra het wat warmer wordt vertrekt hij naar noordelijker streken. De Krakeend is ook een wintergast die nu in groot aantal te zien is maar straks uitzwermt; slechts enkele paren blijven in de polder en komen dan tot broeden. De Wilde Eend is een jaarvogel die het gehele jaar door te zien is en met een flink aantal paren in de polder broedt. Vorige week, op 22 januari, was er een mannetje Slobeend op bezoek. De Slobeend komt vaker in het vroege voorjaar naar de polder, maar we hebben hem nog nooit met jongen gezien.

Watersnippen dommelend in de slootkant (foto: Tom Jongeling, 28 januari 2022)

De Bergeend met zijn wit-bonte verenpak en knalrode snavel en poten broedt ieder jaar met enkele paren in de polder; bijzonder is dat zowel het mannetje als het vrouwtje de jongen beschermt totdat ze wat meer zelfstandig zijn. De ouders vertrekken vaak al voordat de jongen geheel zijn volgroeid. Ze trekken weg om te gaan ruien; in de Waddenzee zijn soms grote groepen ruiende vogels te zien. De jonge Bergeenden vertrekken later in de zomer. Vandaag zien we al weer 7 teruggekeerde adulte vogels.

Er is de laatste tijd een opmerkelijk groot aantal Nijlganzen in de polder; we tellen er vandaag 28. Ook in het nabije Waterland zien we regelmatig grote groepen Nijlganzen. In voorgaande jaren konden we in het voorjaar slechts enkele paren Nijlgans tellen in de polder; ze hadden een bescheiden broedsucces. De Grauwe Gans, daarentegen, is al vele jaren een zeer succesvolle broedvogel van de polder; hij weet de laatste jaren rond de 150 nakomelingen groot te brengen. In de voorbije wintermaanden viel er soms een grote groep ganzen in van tussen de 100 en 300 vogels. Meestal echter was het aantal Grauwe Ganzen niet groter dan 50. Ze pendelen vaak heen en weer tussen de polder en Waterland.

Langs de slootkanten zien we vandaag verspreid door de polder 7 Blauwe Reigers. Maar vaak zit er 's winters een veel grotere groep van zo'n 20 à 30 reigers op een kluitje bij elkaar in de sloten rond perceel 'Duizend Roed'. De Blauwe Reiger kan in de winter, zolang de sloten niet zijn dichtgevroren, voldoende voedsel vinden (vissen, larven, kikkers). In het voorjaar trekt het merendeel van de adulte vogels weg om elders in hun broedkolonies voor het nageslacht te gaan zorgen. Een andere viseter in de polder is de Aalscholver; vandaag zien we er 1, maar soms zijn ze met zijn tweeën. Het is een opvallende vogel die na gedane arbeid op een hek gaat zitten om zijn veren in de wind te laten drogen (zie foto), vaak met uitgespreide vleugels.

Aalscholver op een hekpaal (foto: Tom Jongeling, 28 januari 2022)

Zwarte Kraai, Kauw en Ekster zijn de gehele winter door in de polder te zien, zoals ook vandaag. Ze zitten op de grond waar ze naar voedsel zoeken. Het zijn alleseters maar in de polder proberen ze vooral wurmen en larven te pakken te krijgen. De kraaien komen soms aanvliegen met witte mayonaisebakjes, die ze schoon leeg eten. Ze vinden die bakjes in de omgeving van het nabije restaurant Mac Donalds.

Regelmatig zijn er kraaienvergaderingen in de polder: vanuit de wijde omgeving verzamelen ze zich en zitten dan dicht bij elkaar op de grond. Op die vergaderingen worden denkkelijk de onderlinge banden aangehaald en wordt kennis gemaakt met nieuwelingen. De Kauwen komen soms ook in een grote groep bij elkaar en bij harde wind voeren ze dan indrukwekkende formatievluchten uit. Ze lijken er zelf heel veel plezier aan te beleven. De Eksters hangen vooral aan de randen van de polder rond en vliegen dan vaak in en uit de aangrenzende tuinen.

We zien een Buizerd rondjes draaien boven de polder. Hij wordt door een paar Zwarte Kraaien opgemerkt en binnen korte tijd vliegt er een grote groep kraaien en kauwen om hem heen. Ze doen opzichtige uitvallen naar de veel grotere roofvogel en proberen hem weg te jagen. De Buizerd houdt het al snel voor gezien en zeilt met een paar krachtige vleugelslagen weg in noordelijke richting, de polder uit. Er bestaat overduidelijk een diepe vijandschap tussen de kraaiachtigen en roofvogels als Buizerd, Sperwer en Havik. De Sperwer wordt zeer regelmatig waargenomen; hij jaagt bij voorkeur boven de tuinen rond de polder op kleine vogels, maar ook op Houtduiven, en is daar zeer bedreven in. De Buizerd moet het meer hebben van onverhoedse uitvallen vanaf een hek in de polder of vanuit een boom in de aangrenzende tuinen. Soms is er plotseling blinde paniek onder de eenden en ganzen en gaat alles op de wieken. Niet altijd is duidelijk waar die paniek door wordt veroorzaakt; we denken dat een snelle jager zoals een stedelijke Slechtvalk of een Havik in zo'n geval de aanstichter is.

Al een paar weken verblijft er een groep Kramsvogels in de polder. We zien ze vooral in het najaar en het voorjaar, wanneer ze op trek zijn van en naar noordelijker streken. Het zijn mooie lijsterachtige vogels, die in het gras vooral op zoek zijn naar wurmpjes en ander klein spul. We tellen er vandaag 28. Ze zijn iets groter dan de Spreeuw, een vogel die jaarrond in de polder is te zien. Spreeuwen zijn beweeglijk en blijven nooit lang op één plaats zitten. Ze vliegen van het ene perceel naar het andere en hun aantal is moeilijk exact te tellen. In de winter zitten er tegen de avondschemering vaak grote

groepen spreeuwen in de polder; ze komen vanuit de weilanden in Waterland aanvliegen en gaan uiteindelijk door naar hun slaapplekken in de stad.

De Houtduif is jaarrond een zeer trouwe bezoeker van de polder; vandaag tellen we er 23. Ze zijn vooral op zoek naar zaden en eetbare plantendelen. Ze slapen en rusten in de omgeving. Straks maken ze daar ook hun simpele nest van op elkaar gestapelde takjes.

Tussen de groep Kramsvogels ligt een grote Haas te slapen. Wanneer een Haas onbeweeglijk blijft liggen met zijn lepeloren plat op zijn rug, kan hij gemakkelijk voor een bos verdord gras worden aangezien. Onze Haas doet deze truc ook met succes: we hadden hem bijna over het hoofd gezien.

De gehele winter door was er op de natte delen van de polder vrijwel dagelijks een grote groep Kokmeeuwen (100-200 vogels) te zien, veelal in gezelschap van enkele Zilvermeeuwen, Kleine Mantelmeeuwen en Stormmeeuwen. Vandaag tellen we 118 Kokmeeuwen en 2 Stormmeeuwen. De Kokmeeuwen beginnen al een klein beetje hun mooie donkerbruine petje te krijgen.

Als gevolg van verstopte drainagebuizen lag de Wilmkebreekpolder er de afgelopen winter nogal nat bij. Zoiets is in de intensieve veehouderij absoluut niet gewenst, omdat het een vertraging geeft in de groei van eiwitrijk gras zodra het voorjaar zich aandient. In het agrarisch natuurbeheer (zoals wordt toegepast in de polder) is een nat land in de winter in het geheel geen ramp, zelfs een voordeel, omdat er variatie in begroeiing en groeisnelheid door ontstaat. Dit komt de rijkdom aan plantensoorten ten goede. Voor de overwinterende vogels is een nat weiland in de winter en in het vroege voorjaar erg aantrekkelijk. Hun voedsel in de vorm van wormen, larven en ander klein grut zit dan dichterbij het oppervlak en is gemakkelijker bereikbaar.

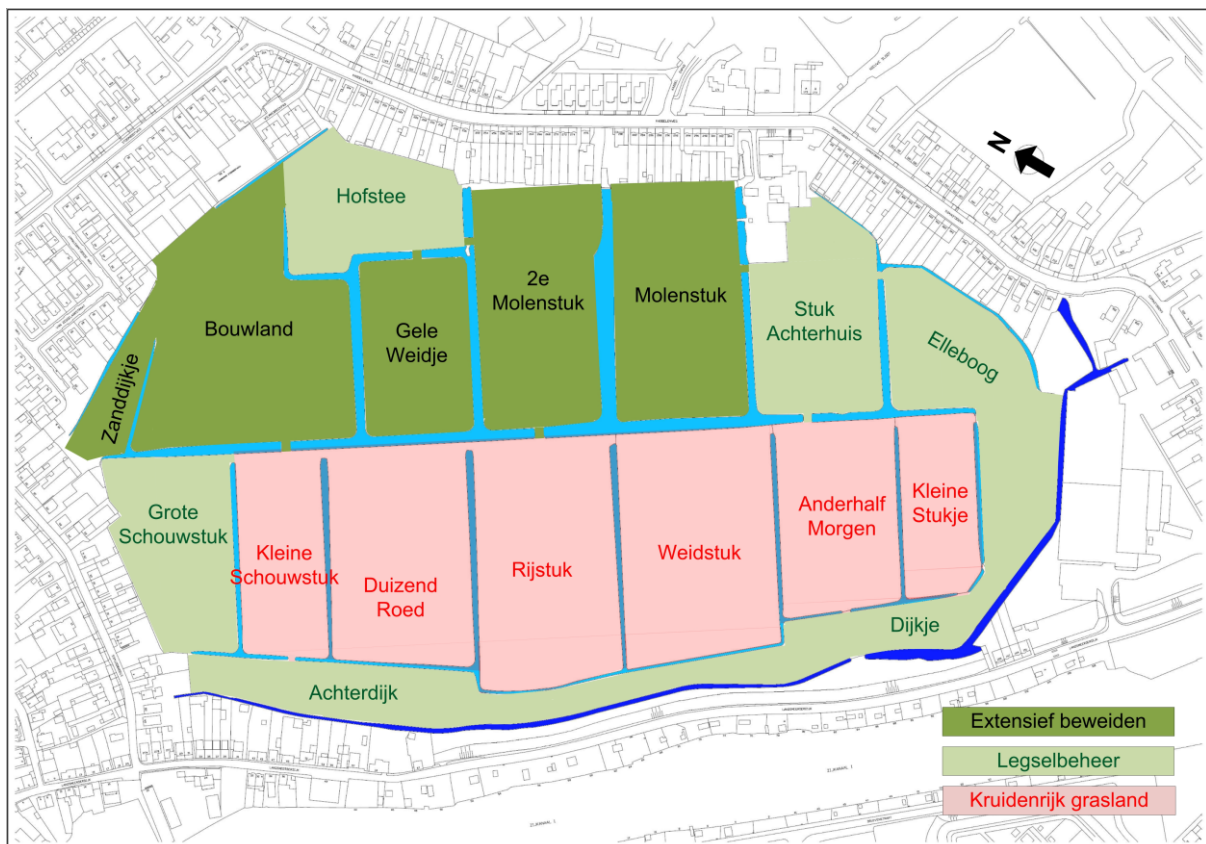

De Wilmkebreekpolder gezien vanaf de Landsmeerderdijk (foto: Tom Jongeling, 28 januari 2022)

Agrarisch natuurbeheer

Boer Harry Kok heeft ook dit jaar weer een contract met de agrarische vereniging Water, Land & Dijken voor het agrarische natuurbeheer in de polder. De hooilanden (zie de navolgende figuur, hooilandpercelen in rood) zijn aangemerkt als kruidenrijke graslandpercelen. Vanaf 1 april tot half juni of later (afhankelijk van de aanwezigheid van weidevogelkuikens) mogen deze percelen niet

beweid of anderszins gebruikt worden. Verder mag er op deze percelen geen kunstmest worden toegepast. Bemesting mag alleen in de vorm van ruige stalmest. Voor de overige percelen is als beheervorm extensieve beweiding (donkergroen) en legselbeheer (lichtgroen) afgesproken.

Agrarisch natuurbeheer in de Wilmkebreekpolder – hooilanden in rood

Commissie Natuur Vereniging tot Behoud van de Wilmkebreekpolder